

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.001.01.2022

**Pan
Lech Sprawka
Wojewoda Lubelski**

ul. Spokojna 4
20-914 Lublin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/001 Wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 85/06 – województwo lubelskie oraz realizacja w 2021 r. zadań nałożonych na Wojewodę Lubelskiego ustawą o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie, ul. Spokojna 4, 20-914 Lublin (dalej: LUW lub Urząd).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Lech Sprawka, Wojewoda Lubelski od 25 listopada 2019 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Barbara Koszałka, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LLU/2/2022 z 3 stycznia 2022 r. 2. Szczepan Olejnik, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/1/2022 z 3 stycznia 2022 r. 3. Paweł Szafran, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/36/2022 z 3 marca 2022 r. <p>(akta kontroli tom I str. 1-6, 541)</p>

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2021, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 85/06 – województwo lubelskie oraz ocena wykonania planów finansowych w ramach tej części budżetu państwa, jak również dokonanie oceny realizacji zadań nałożonych na Wojewodę Lubelskiego (dalej: Wojewoda) ustawą z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej ² .
Zakres kontroli	Ocenie podlegały w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> – działania związane z egzekucją dochodów budżetowych, – realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych, – sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2021 r. w zakresie operacji finansowych, – system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań, – nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³, w tym:<ol style="list-style-type: none"> a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek, b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 85/06 – województwo lubelskie. <p>Ponadto w zakresie wywiązywania się Wojewody z obowiązków nałożonych ustawą o Funduszu ocenie podlegało m.in. przestrzeganie zasad:</p> <ul style="list-style-type: none"> – udzielania dofinansowania i dopłaty ze środków ww. Funduszu, – przekazywania dopłaty, – wypłaty niewykorzystanych środków Funduszu oraz czynności podejmowane przez Wojewodę w związku z niedokonaniem przez organizatorów zwrotu dopłaty, jak i działania kontrolne i sprawozdawcze Wojewody.

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

² Dz. U. z 2021 r. poz. 717, ze zm., dalej: ustawa o Funduszu.

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm., dalej: ufp.

Celem kontroli było również dokonanie oceny wykonania planu finansowego Urzędu (dysponenta III stopnia) na 2021 r., pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:

- działania związane z egzekucją dochodów budżetowych,
- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2021 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego oraz badanie skuteczności podejmowanych przez dysponenta działań windykacyjnych.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analiza stanu należności pozostałych do zapłaty,
- szczegółowa kontrola windykacji należności,
- analiza realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków finansowych,
- kontrola prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych,
- kontrola prawidłowości dokonanych blokad,
- kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowa analiza wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,
- analiza wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- analiza stanu zobowiązań,
- analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa i budżetu środków europejskich przez podległe jednostki w ramach części 85/06 – województwo lubelskie,
- analiza udzielania, przekazywania i rozliczania dopłaty ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (dalej: Fundusz),
- analiza działań kontrolnych i sprawozdawczych w zakresie wykorzystania środków Funduszu.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.*

Do oceny wykonania budżetu państwa w części 85/06 – województwo lubelskie wykorzystano również wyniki kontroli *Wykonanie budżetu państwa w 2021 r. – wykorzystanie wybranych dotacji celowych oraz dopłat z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych* przez trzy starostwa powiatowe, a także wyniki kontroli *P/21/009 Efektywność wydatkowania środków na inwestycje przez jednostki budżetowe*, obejmującej swym zakresem I półrocze 2021 r. i kontroli *S/21/003 Wykonanie planu finansowego i realizacja wybranych zadań powiatowych inspektoratów weterynarii w województwie lubelskim*, przeprowadzonej w pięciu inspektoratach.

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 85/06 – województwo lubelskie i realizację przez Wojewodę zadań wynikających z ustawy o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

W toku wymienionych powyżej działań kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości w dokonywaniu wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich. Na podstawie badanej próby wydatków⁵ ustalono, że zostały one poniesione zgodnie z założeniami ustawy budżetowej na 2021 r.⁶ i służyły realizacji zadań Wojewody. Nieprawidłowości dotyczące wnioskowania o uruchomienie środków przyznanych z rezerwy ogólnej, w sytuacji braku wniosków osób uprawnionych oraz innych danych i informacji wskazujących na realne potrzeby finansowe w tym zakresie, jak również zakwalifikowania opłaty rejestracyjnej samochodów do wydatków bieżących, nie miały wpływu na ocenę wykonania wydatków w części 85/06 – województwo lubelskie.

Na podstawie analizy wybranej próby zaległości⁷ z tytułu dochodów budżetowych stwierdzono, że – z wyjątkiem niepodejmowania działań w celu egzekucji należności orzeczonych przez Wojewódzką Komisję do spraw Orzekania o Zdarzeniach Medycznych w Lublinie (dalej: WKOZM) – prowadzono właściwe działania w celu windykacji należności i prawidłowo udzielano ulg w ich spłacie. Zaniechanie dochodzenia należności z ww. tytułu stwierdzono w trakcie kontroli wykonania budżetu państwa w części 85/06 w 2019 r. i w 2020 r., pozostałe wnioski sformułowane w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości w trakcie tych kontroli zostały zrealizowane.

Wojewoda, zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 ufp, sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu w 2021 r. w części 85/06. Nieprawidłowości polegające na niepodjęciu działań egzekucyjnych dotyczących należności orzeczonych przez WKOZM świadczą o niewystarczającym nadzorze nad tymi działaniami przez dysponenta III stopnia, przy czym ze względu na skalę, nie miały one wpływu na ogólną ocenę sprawowania nadzoru w tym zakresie przez dysponenta części.

System kontroli zarządczej nie w pełni zapewniał prawidłowość sporządzania sprawozdań. Sprawozdania łączne dysponenta części za 2021 r. zostały sporządzone terminowo, na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie sprawozdania Rb-N nie wpłynęły na ocenę sprawozdań łącznych. Negatywnie zaopiniowano natomiast – ze względu na skalę stwierdzonych nieprawidłowości – sprawozdanie jednostkowe Rb-N za IV kwartał 2021 r. dysponenta III stopnia, sporządzone przez Biuro Obsługi, Kadr i Budżetu Urzędu (dalej: BOKiBU). Pozostałe sprawozdania BOKiBU oraz sprawozdania jednostkowe dysponenta części sporządzone przez Wydział Finansów i Certyfikacji LUW (dalej: WFIC) zaopiniowano pozytywnie.

Pozytywnie oceniono realizację przez Wojewodę zadań wynikających z ustawy o Funduszu. Prawidłowo udzielano dofinansowania, a dopłaty do przewozów przekazywano terminowo, na podstawie rzetelnie zweryfikowanych wniosków organizatorów. Zapewniono objęcie wymaganej liczby organizatorów kontrolą

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2021 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁵ Próba została wylosowana metodą monetarną i uzupełniona w drodze doboru celowego.

⁶ Ustawa budżetowa z dnia 20 stycznia 2021 r. na rok 2021 (Dz. U. poz. 190, ze zm.).

⁷ Wybranych celowo.

wykorzystania środków z Funduszu. Braki niektórych wymaganych elementów w umowach zawartych z organizatorami przewozów nie miały zasadniczego wpływu na ocenę realizacji zadań w tym zakresie.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

1.1. Dochody zrealizowane w 2021 r. w części 85/06 wyniosły 117 692,8 tys. zł i były wyższe o 18 593,7 tys. zł (tj. o 18,8%) od wykonanych w 2020 r. oraz wyższe o 21 725,8 tys. zł (tj. o 22,6%) od zaplanowanych w ustawie budżetowej.

Dochody wyższe od wykonanych w 2020 r. i wyższe od zaplanowanych w ustawie budżetowej osiągnięto w szczególności z wpływów z gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa (odpowiednio o 11 692 tys. zł, tj. 41,7% i o 11 854,2 tys. zł, tj. 42,5%), wyegzekwowanych przez komorników świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego i zaliczek alimentacyjnych (o 2421 tys. zł, tj. 9,2% i o 2624,7 tys. zł, tj. 10,1%), a także opłat pobieranych przez powiatowe inspektoraty weterynarii (o 1897,1 tys. zł, tj. 11,2% i o 1252,2 tys. zł, tj. 7,1%) i inspekcję jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (o 1570,8, tj. 9027,6% i o 1544,2 tys. zł, tj. 3509,5%). Głównymi przyczynami osiągnięcia wyższych dochodów z tych źródeł były: przedłużenie terminu płatności należności za wieczyste użytkowanie gruntów za 2020 r. do 31 stycznia 2021 r., działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych, większa liczba kar pieniężnych nałożonych za naruszenie wymagań w zakresie postępowania z produktami ubocznymi pochodzenia zwierzęcego, przeprowadzenie większej liczby badań mięsa, zwiększenie liczby kontroli towarów podlegających granicznej kontroli fitosanitarnej oraz zmiana (od 1 stycznia 2021 r.) art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych⁹, zgodnie z którą przedsiębiorcy zostali obowiązani wnosić opłaty za czynności przeprowadzone w ramach kontroli granicznej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, w każdym przypadku przeprowadzania tego rodzaju kontroli.

Dochody niższe od planowanych wykonano głównie z opłat legalizacyjnych i kar pieniężnych nakładanych przez inspektorów nadzoru budowlanego (niższe o 1198,6 tys. zł, tj. 76,6%), opłat za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (o 381,5 tys. zł, tj. 54,2%), opłat paszportowych (o 2170,9 tys. zł, tj. 35%) oraz opłat za badania laboratoryjne i usługi zlecone wykonywane przez inspekcję sanitarną (o 830,2 tys. zł, tj. 18,1%). Powyższe spowodowane było ograniczeniami wynikającymi z wprowadzenia przepisów ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹⁰.

Dochody nieplanowane (6237,6 tys. zł) osiągnięto przede wszystkim ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości oraz odsetek.

(akta kontroli tom III str. 140-152, 623-636, tom IV str. 337-339)

Dochody zrealizowane przez BOKiBU w 2021 r. wyniosły 2252,8 tys. zł i były wyższe o 14,4 tys. zł (tj. o 0,6%) od wykonanych w 2020 r. oraz wyższe

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 630, ze zm.

¹⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.

o 57,8 tys. zł (2,6%) od zaplanowanych na 2021 r. Głównym źródłem dochodów były wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych, zrealizowane w kwocie 1977,5 tys. zł, stanowiącej 103% planu po zmianach i 100,5% dochodów wykonanych w 2020 r. Wyższe od planowanych dochody uzyskano również z tytułu opłat za egzamin na instruktorów i wykładowców nauki jazdy (o 11,5 tys. zł, tj. 32,9%) oraz ze sprzedaży składników majątkowych (o 5,4 tys. zł, tj. 268,7%).

(akta kontroli tom I str. 117-118)

1.2. Na koniec 2021 r. w części 85/06 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 1 001 256,6 tys. zł, w tym zaległości stanowiły 991 755,1 tys. zł. W porównaniu do 2020 r. należności były wyższe o 45 395,8 tys. zł (tj. o 4,7%), a zaległości o 46 521,5 tys. zł (4,9%). Zwiększenie dotyczyło głównie zaległości z tytułu zwrotów świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego i zaliczek alimentacyjnych (z 888 730,6 tys. zł do 928 668,4 tys. zł, tj. o 4,5%). Przyczyną nieskutecznej egzekucji tych należności były trudności w określeniu miejsca zamieszkania dłużnika, pobyt dłużnika w zakładzie karnym oraz długotrwałe bezrobocie.

(akta kontroli tom III str. 613-622, tom IV str. 340-341)

W BOKiBU należności pozostałe do zapłaty na koniec 2021 r. wyniosły 6,9 tys. zł i w 100% stanowiły zaległości. Dotyczyły głównie opłat za najem lokali (3,9 tys. zł) i zwrotu kosztów postępowania przed WKOZM (1,2 tys. zł). W porównaniu do roku 2020 należności były niższe o 3,2 tys. zł (31,7%), a zaległości o 1,3 tys. zł (15,9%). Zmniejszenie zaległości związane było m.in. z realizacją wniosku po kontroli NIK *Wykonanie budżetu państwa w 2020 r.*, dotyczącego wykazywania w sprawozdaniach Rb-27 kwot należności pozostałych do zapłaty i zaległości z tytułu najmu pomieszczeń w kwotach netto, tj. bez podatku od towarów i usług.

(akta kontroli tom I str. 118-119)

1.3. Należności pozostałe do zapłaty na koniec 2021 r. z tytułu gospodarowania przez powiaty nieruchomościami Skarbu Państwa wynosiły ogółem 23 859,4 tys. zł i były o 1703,5 tys. zł (6,7%) niższe w porównaniu do stanu na koniec 2020 r., a zaległości – 23 584,2 tys. zł i były wyższe o 3260,4 tys. zł (16%) od występujących na koniec 2020 r. Dotyczyły głównie opłat za wieczyste użytkowanie nieruchomości i odsetek, a ich zwiększenie w porównaniu do stanu na koniec 2020 r. wynikało z przesunięcia (do 31 stycznia 2021 r.) terminu płatności tej opłaty.

Należności z tytułu ww. dochodów w części należnej budżetowi państwa wyniosły na 31 grudnia 2021 r. 17 814,3 tys. zł i były niższe o 52,6 tys. zł (o 0,3%) od występujących na 31 grudnia 2020 r. Zaległości na koniec 2021 r. wynosiły 17 833,6 tys. zł i w porównaniu do 2020 r. wzrosły o 3609,3 tys. zł, tj. o 25,4%. W celu zwiększenia skuteczności dochodzenia zaległości w LUW analizowano, w ramach prowadzonych kwartalnych analiz wykonania dochodów, działania podejmowane przez powiaty oraz zwracano się do jednostek samorządu terytorialnego (dalej: j.s.t.) o: objęcie szczególnym nadzorem postępowań w tym zakresie, zintensyfikowanie działań zmierzających do ich egzekucji, poprzez m.in. wystawianie tytułów wykonawczych, kierowanie spraw do sądu oraz do komornika.

(akta kontroli tom IV str. 207-242, 250)

1.4. Należności przejęte przez Wojewodę po zlikwidowanej w 2012 r. Delegaturze Ministerstwa Skarbu Państwa w Lublinie zostały wprowadzone do ksiąg rachunkowych LUW w 2017 r.¹¹ w kwocie ogółem 5465 tys. zł, w tym należność główna stanowiła 1693 tys. zł i dotyczyła należności pozostałych po zlikwidowanych

¹¹ Na podstawie art. 117 ust. 9 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. poz. 2260, ze zm.), w związku z likwidacją Funduszu Skarbu Państwa.

przedsiębiorstwach państwowych oraz z tytułu zbycia mienia pozostałego po tych przedsiębiorstwach.

Na koniec 2021 r. należności wyniosły ogółem 4541,4 tys. zł (w tym należność główna 1365 tys. zł) i w porównaniu do stanu na koniec 2020 r. były niższe odpowiednio o 2,3% i 4,3%. Zaległości ogółem w tym okresie zmniejszyły się z 4596,2 tys. zł do 4502,2 tys. zł, w tym z tytułu należności głównej z 1372,9 tys. zł do 1325,8 tys. zł. W wyniku działań windykacyjnych uzyskano w 2020 r. dochody w kwocie 33,4 tys. zł, a w 2021 r. w wysokości 49,8 tys. zł.

Według wyjaśnienia Dyrektor WFiC w latach 2017-2021 nie wystąpiły należności przedawnione z ww. tytułu.

(akta kontroli tom IV str. 157-198)

1.5. Badaniem objęto działania w celu windykacji 11 zaległości na kwotę ogółem 2744,5 tys. zł, z tego sześć (2740,9 tys. zł) ujętych w księgach dysponenta części WFiC oraz pięć (3,6 tys. zł) – w księgach BOKiBU.

W WFiC monitorowano należności i stan prowadzonych postępowań egzekucyjnych oraz działania komorników sądowych, w tym podejmowane w stosunku do należności przejętych po zlikwidowanej Delegaturze Ministerstwa Skarbu Państwa. Analizowano też zaległości, których egzekucja w latach poprzednich okazała się bezskuteczna, pod kątem możliwości ponownego wszczęcia postępowania, np. w przypadku pozyskania informacji o nowych źródłach dochodu dłużnika. W wyniku podjętych działań, tj. kierowanych wezwań do zapłaty oraz egzekucji komorniczej, badane zaległości na koniec 2021 r. zmniejszyły się o 26,1 tys. zł w stosunku do 2020 r.

W BOKiBU działania w celu windykacji dwóch zaległości w kwocie 1,2 tys. zł, wynikających z orzeczeń WKOZM, ograniczały się do wysyłania do dłużników wezwań do zapłaty, które były bezskuteczne. Nie podjęto dochodzenia tych należności w drodze egzekucji. Nieprawidłowości w zakresie windykacji zaległości wynikających z orzeczeń WKOZM stwierdzono również w kontrolach wykonania budżetu państwa w 2019 r. i w 2020 r. Działania windykacyjne w stosunku do pozostałych badanych należności były rzetelne.

(akta kontroli tom I str. 118-119, 132-148, 483-484, tom IV str. 16-84, 301-325)

1.6. W 2021 r. Wojewoda udzielił 25 ulg w spłacie należności Skarbu Państwa, zarejestrowanych w ewidencji WFiC, na kwotę 4114,1 tys. zł, w tym 17 należności umorzono (3905,8 tys. zł), a sześć rozłożono na raty (208,3 tys. zł). Badanie ośmiu postępowań w sprawie udzielenia ulg (czterech umorzonych na kwotę 977,9 tys. zł oraz czterech rozłożonych na raty na kwotę 159,7 tys. zł) wykazało, że prowadzone były zgodnie z przepisami, a udzielenie tych ulg było uzasadnione.

(akta kontroli tom IV str. 12-13, 265-300, 326, 327-336)

W 2021 r. Dyrektor Generalny Urzędu udzieliła 19 ulg w spłacie należności zaewidencjonowanych w księgach BOKiBU, na kwotę 4,9 tys. zł, w tym 17 należności umorzono (w całości lub w części), dwie rozłożono na raty. Kontrolą objęto 100% postępowań o udzielenie ulg, w tym:

- 12 umorzeń należności w części z tytułu czynszu za najem, udzielonych na wniosek o pomoc rekompensującą negatywne konsekwencje ekonomiczne spowodowane pandemią COVID-19 (3,2 tys. zł),
- dwie należności z tytułu zwrotu kosztów postępowania przed WKOZM, rozłożone na raty (0,8 tys. zł),
- pięć umorzeń należności z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, naliczonej zgodnie z art. 10 ustawy z 8 marca 2013 r.

o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych¹² oraz odsetek w związku z opóźnieniem płatności czynszu najmu (0,9 tys. zł).

W ww. postępowaniach nie stwierdzono nieprawidłowości. Udzielenie ulg poprzedzone było analizą przesłanek uzasadniających ich zastosowanie.

(akta kontroli tom I str. 121-131)

1.7. W 2021 r. w księgach WFiC odpisano z tytułu przedawnienia należności w kwocie 85,7 tys. zł, wynikające z kar administracyjnych nałożonych na przewoźników za przewiezienie przez granicę państwa cudzoziemca nieposiadającego ważnego dokumentu podróży, kosztów wydalenia cudzoziemców oraz odsetek. Nie dokonywano odpisów należności przedawnionych w księgach BOKiBU. W badanej próbie należności dysponenta części budżetowej i dysponenta III stopnia nie stwierdzono należności przedawnionych.

(akta kontroli tom IV str. 8-10, 251-264)

1.8. Obowiązek nadzoru i kontroli w zakresie, o którym mowa w art. 175 ust. 2 pkt 1-5 ufp, realizowano w szczególności poprzez dokonywanie kwartalnych analiz wykonania budżetu, obejmujących m.in. prawidłowość i terminowość pobierania dochodów oraz działania podejmowane w celu windykacji zaległości z tytułu dochodów budżetowych. WFiC przeprowadził 37 kontroli w jednostkach podległych Wojewodzie oraz w j.s.t., których przedmiotem była m.in. prawidłowość pobierania i odprowadzania dochodów na rachunek budżetu państwa. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.: nieterminowego odprowadzania pobranych dochodów budżetowych, nieprawidłowego ustalania i ewidencjonowania należności i dochodów budżetowych, niepodjęcia czynności windykacyjnych wobec zaległych należności, nieprawidłowego sporządzania sprawozdań Rb-27ZZ¹³. WFiC monitorował wdrażanie zaleceń pokontrolnych wydanych w celu usunięcia nieprawidłowości.

Kontrola *Wykonanie budżetu państwa w 2021 r.* w zakresie działań podejmowanych w celu windykacji zaległości z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, przeprowadzona przez NIK w trzech starostwach powiatowych, wykazała nieuzasadnione opóźnienia w prowadzeniu tych działań, skutkujące w jednym przypadku przedawnieniem roszczeń oraz zawyżenie w sprawozdaniu Rb-27ZZ należności budżetu państwa w związku z wykazywaniem należności przedawnionych i/lub nieściągalnych z powodu zakończenia postępowania upadłościowego dłużników i wykreślenia ich z KRS.

W wyniku kontroli nr S/21/003 *Wykonanie planu finansowego i realizacja wybranych zadań powiatowych inspektoratów weterynarii w województwie lubelskim*, przeprowadzonej w pięciu inspektoratach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie realizacji w 2021 r. dochodów i podejmowania działań w celu dochodzenia zaległych należności budżetowych.

(akta kontroli tom II str. 458-464, tom III str. 525-536, tom V str. 539-540)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności LUW w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W 2021 r. w BOKiBU nie skierowano do egzekucji należności od dwóch dłużników w kwocie 1231,47 zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania orzeczonych przez WKOZM. Termin wymagalności tych należności upłynął 12 lipca 2018 r. Prowadzone w 2021 r. w BOKiBU działania windykacyjne ograniczały się do wysłania wezwań do zapłaty (ośmiu), które były bezskuteczne.

¹² Dz. U. z 2021 r. poz. 424, ze zm.

¹³ Z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych j.s.t. ustawami.

Zgodnie z art. 42 ust. 5 ufp, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

W myśl § 63 ust. 7 pkt 7 regulaminu LUW¹⁴ oraz § 16 ust. 1 pkt 7 regulaminu BOKiBU stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 1 Dyrektora BOKiBU z dnia 10 maja 2017 r., do zakresu działania Oddziału Budżetu Urzędu należy prowadzenie windykacji należności w zakresie zadań realizowanych przez Biuro.

Dyrektor Generalny LUW wyjaśniła, że obecnie trwają prace w BOKiBU w zakresie wdrożenia działań windykacyjnych w drodze postępowania egzekucyjnego w administracji.

(akta kontroli tom I str. 132-147, 465-470)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Wojewody podejmowane w celu dochodzenia zaległych należności budżetowych. Nieprawidłowość polegająca na zaniechaniu działań zmierzających do egzekucji części należności ujętych w księgach BOKiBU, ze względu na ich znikomy udział w zaległych należnościach budżetowych w części 85/06, nie wpłynęła na ogólną ocenę działań windykacyjnych dysponenta części.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

2.1.1. W 2021 r. w części 85/06 zrealizowano wydatki budżetu państwa w wysokości 4 487 830,2 tys. zł (w tym 24 102,9 tys. zł wynosiły wydatki, które nie wygasły z upływem 2021 r.). Zrealizowane wydatki stanowiły 99% planu po zmianach (4 534 066,7 tys. zł) i były o 15 355,1 tys. zł (tj. o 0,3%) niższe niż w 2020 r. W żadnej podziałce klasyfikacyjnej plan wydatków nie został przekroczony.

Nie wykorzystano środków finansowych w kwocie 46 236,5 tys. zł (tj. 1% planu po zmianach), na którą składały się przede wszystkim zwroty niewykorzystanych dotacji przez j.s.t. Niewykorzystanie planowanych środków finansowych wystąpiło głównie w działach:

- 010 – Rolnictwo i łowiectwo, w którym nie wykorzystano 1020,6 tys. zł (tj. 0,4% planu po zmianach), m.in. z uwagi na nieprzedłożenie rachunków i faktur przez koła łowieckie za odstrzelone dziki oraz przez lekarzy weterynarii za wykonane czynności zlecone, a także zmniejszenie liczby zwierząt w gospodarstwach i wykonanie mniejszej liczby badań,
- 600 – Transport i łączność, w którym nie wykorzystano 1433,7 tys. zł (1,4%), głównie wskutek zmniejszenia (w związku z pandemią COVID-19) liczby pasażerów uprawnionych do korzystania z ulgowych przejazdów środkami transportu zbiorowego,
- 700 – Gospodarka mieszkaniowa, w którym nie wykorzystano 1084,9 tys. zł (4,7%), m.in. z uwagi na niższe koszty opracowania operatów szacunkowych przez rzeczoznawców w celu wypłaty odszkodowań i korzystania przez tych rzeczoznawców ze zwolnienia podmiotowego z podatku od towarów i usług,
- 750 – Administracja publiczna, w którym nie wykorzystano 1366 tys. zł (1,1%), m.in. z uwagi na realizację przez j.s.t. mniejszej w stosunku do zaplanowanej liczby czynności dotyczących rejestracji stanu cywilnego i ewidencji ludności,
- 801 – Oświata i wychowanie, w którym nie wykorzystano 1012,2 tys. zł (0,8%) m.in. z uwagi na zmniejszenie liczby dzieci uczęszczających do przedszkoli,

¹⁴ Załącznik do zarządzenia nr 106 Wojewody Lubelskiego z dnia 3 października 2016 r., ze zm.

- przebywaniem nauczycieli na zwolnieniach lekarskich lub kwarantannie, niższe koszty zakupu podręczników,
- 851 – Ochrona zdrowia, w którym nie wykorzystano 6539,7 tys. zł (1,8%), głównie w wyniku niższych kosztów finansowania medycznych czynności ratunkowych z powodu niezapewnienia wymaganej obsady w specjalistycznych zespołach ratownictwa medycznego i zmian kadrowych u świadczeniodawców, a także mniejszej niż szacowano liczby osób zatrudnionych w dyspozytoriach medycznych i mniejszych kosztów podwyżek wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników wykonujących zawód medyczny zatrudnionych w stacjach sanitarno-epidemiologicznych,
  - 852 – Pomoc społeczna, w którym nie wykorzystano 5580,9 tys. zł (2,1%), m.in. z powodu mniejszej niż szacowano liczby osób uprawnionych do korzystania z dożywiania oraz zasiłków stałych i okresowych, głównie ze względu na stan pandemii COVID-19,
  - 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza, w którym nie wykorzystano 2776,6 tys. zł (12,3%), m.in. z powodu mniejszej niż szacowano liczby osób uprawnionych do otrzymania stypendium szkolnego, w wyniku niespełniania kryterium dochodowego oraz nieudokumentowania poniesionych przez wnioskodawców kosztów,
  - 855 – Rodzina, w którym nie wykorzystano 25 016,7 tys. zł (0,8%), głównie z powodu trudności w prawidłowym oszacowaniu przez gminy liczby osób uprawnionych i potrzeb finansowych na wypłatę świadczeń wychowawczych w ramach programu „Rodzina 500 plus” oraz świadczeń rodzinnych.
- (akta kontroli tom III str. 275-316, 541-602)

W 2021 r. Wojewoda wydał 61 decyzji w sprawie blokowania planowanych wydatków budżetu państwa, w związku ze stwierdzeniem opóźnień w realizacji zadań oraz nadmiaru posiadanych środków (art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp). Zablockowano wydatki w kwocie 68 775 tys. zł, z czego 23 919,4 tys. zł stanowiły niewykorzystane środki z rezerw. W 2021 r. MF¹⁵ nie blokował wydatków w części 85/06.

Nadmiar środków wynikał m.in. z: ograniczenia wykonywania przewozów osób w krajowym transporcie drogowym, wynikającego z pandemii COVID-19; mniejszej liczby osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej, rodzinnych i pomocy materialnej dla uczniów. Nie zrealizowano zadań w zakresie wykonania dokumentacji projektowej dla zagospodarowania poscaleniowego z uwagi na przedłużenie procedury uzyskiwania niezbędnych pozwoleń i uzgodnień oraz nierozstrzygnięcie przetargu na wykonanie prac w ramach zagospodarowania poscaleniowego.

Nie stwierdzono przypadków zaniechania dokonania blokady planowanych wydatków w sytuacji dysponowania informacjami o braku możliwości wydatkowania środków finansowych do końca roku budżetowego. Badanie 12 decyzji w sprawie blokowania planowanych wydatków w kwocie 24 957,4 tys. zł nie wykazało nieprawidłowości. Decyzje w sprawie blokowania wydatków zostały prawidłowo wykazane w systemie Trezor. Decyzją MF z dnia 29 grudnia 2021 r. plan wydatków budżetu Wojewody został zmniejszony o kwotę 67 563,1 tys. zł.

(akta kontroli tom III str. 183-187, 317-358)

Wydatki Urzędu zrealizowane zostały w kwocie 100 903 tys. zł (w tym niewygasające wyniosły 945 tys. zł) i stanowiły 98,4% planu po zmianach. Były

---

¹⁵ Tj. minister właściwy do spraw: budżetu, finansów publicznych i instytucji finansowych, którego funkcję w 2020 r. i w 2021 r. sprawował odpowiednio Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej (od 6 października 2020 r. do 25 października 2021 r.) oraz Minister Finansów (od 15 listopada 2019 r. do 6 października 2020 r. oraz od 26 października 2021 r.).

o 15 511,4 tys. zł, tj. o 18,2%, wyższe niż w 2020 r., głównie w wyniku zwiększenia wydatków na wynagrodzenia oraz zakupy inwestycyjne.

(akta kontroli tom I str. 187-205)

2.1.2. W 2021 r. plan wydatków budżetu Wojewody został zwiększony z rezerw celowych per saldo o kwotę 435 163,2 tys. zł i z rezerwy ogólnej o kwotę 19 307,2 tys. zł¹⁶.

(akta kontroli tom III str. 153-174, 183-187, 317-358, 426-487)

Badanie zwiększenia budżetu Wojewody o kwotę 180 807,7 tys. zł, pochodząca z siedmiu tytułów rezerw celowych¹⁷ oraz o kwotę 19 448,2 tys. zł z rezerwy ogólnej, wykazało, że po otrzymaniu decyzji MF o przeniesieniu kwot z rezerw do części 85/06, Wojewoda prawidłowo wprowadził odpowiednie zmiany w planie wydatków.

Środki z rezerw celowych wykorzystano w 95,7% (173 077 tys. zł). Przeznaczone zostały na zadania określone w decyzjach w sprawie ich przyznania, tj. na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, realizację rządowego programu „Posiłek w szkole”, świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku. Sfinansowano koszty naprawy i konserwacji ksiąg stanu cywilnego i ksiąg meldunkowych, a także odbudowę i remonty dróg gminnych zniszczonych wskutek klęsk żywiołowych, działania jednostek Państwowej Straży Pożarnej (dalej: PSP) związane z usuwaniem skutków tych klęsk i wypłatę zasiłków celowych dla poszkodowanych. Niewykorzystanie kwoty 7730,7 tys. zł wynikało m.in. z niższych kosztów odbudowy infrastruktury i zabezpieczenia wąwozów w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz mniejszej niż szacowano liczby osób uprawnionych do otrzymania zasiłków i innych świadczeń. Na wniosek Wojewody wydane zostały przez MF decyzje korygujące przyznane środki z rezerw celowych na kwotę 1539,8 tys. zł. Środki w wysokości 1649 tys. zł zostały zablokowane przez Wojewodę oraz uwzględnione w decyzji MF zmniejszającej wydatki w części 85/06. Pozostała niewykorzystana kwota wynikała głównie ze zwrotów dotacji dokonanych przez j.s.t. w terminie uniemożliwiającym wprowadzenie zmian w planie finansowym na 2021 r.

(akta kontroli, tom V str. 1-17,122-205)

Na realizację zadań w ramach części 85/06 przyznano z rezerwy ogólnej 27 950,9 tys. zł, z czego decyzjami MF, wydanymi na wniosek Wojewody, do planu wydatków budżetu Wojewody wprowadzono kwotę 19 448,2 tys. zł (tj. 69,6%). Z tych środków wydatkowano w 2021 r. 6398,2 tys. zł na: zakup sprzętu medycznego dla szpitali, wypłatę zasiłków celowych dla osób poszkodowanych w wyniku zdarzeń losowych, rekompensat dla przedsiębiorców, przeprowadzenie

¹⁶ Kwota uruchomiana z rezerwy ogólnej wynosiła 19 448,2 tys. zł, decyzją MF została zmniejszona o 140,9 tys. zł.

¹⁷ Poz. nr 4 – Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych; poz. 7 – Dopłaty do paliwa rolniczego; poz. 27 – Środki na realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023; poz. 34 – Środki na realizację ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz na opłacenie składki emerytalnej i rentowej z ubezpieczenia społecznego, a także na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne i zasiłki dla opiekunów i na realizację art. 10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”; poz. 47 – Środki na uzupełnienie dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z ustawy - Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o ewidencji ludności oraz ustawy o dowodach osobistych, w tym związanych z odmiejszczeniem niektórych czynności, a także na inne zadania, których koszt realizacji kalkulowany jest w ujednolicony sposób; poz. 64 – Środki na zadania w obszarze zdrowia; poz. 71 – Środki na finansowanie zobowiązań wymagalnych i odszkodowań.

kwalifikacji wojskowej. Kwotę 12 087,1 tys. zł ujęto w wykazie wydatków niewygasających z upływem 2021 r. głównie z powodu przedłużenia procedury udzielenia zamówień publicznych na zakup sprzętu komputerowego dla inspektoratów nadzoru budowlanego oraz wyposażenia dla szpitali. Niewykorzystana kwota 962,9 tys. zł dotyczyła głównie:

- 317,7 tys. zł, tj. 62,8% kwoty przyznanej zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów na przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej (505,5 tys. zł). Przyczyną niewykorzystania tych środków było mniejsze od zakładanego zapotrzebowanie na ekspertyzy specjalistyczne wykonywane przez zewnętrzne podmioty lecznicze dla jednostek i niższe koszty obsługi komisji. Kwota 140,9 tys. zł została zablokowana przez Wojewodę i uwzględniona w decyzji MF zmniejszającej budżet części 85/06, a 174,9 tys. zł stanowiły zwroty dokonane przez j.s.t.;
- 640 tys. zł, tj. 100% środków przyznanych uchwałą Rady Ministrów z dnia 9 września 2021 r. na realizację rządowego programu „Pomoc dla Afganistanu”. Potrzeby finansowe na ten cel oszacowane zostały przez LUW na podstawie liczby obywateli Afganistanu ewakuowanych przez rząd RP, przebywających w dwóch ośrodkach (240 osób) oraz składu ich rodzin i pomocy przewidzianej przy założeniu, że uzyskają oni status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, pobyt humanitarny lub tolerowany. Przyczyną niewykorzystania środków był brak wniosków ze strony jednostek organizacyjnych pomocy społecznej szczebla powiatowego i gminnego, odpowiedzialnych za realizację zadań dotyczących pomocy i integracji cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową. Pracownicy Wydziału Polityki Społecznej LUW na bieżąco monitorowali sytuację (m.in. poprzez kontakt z pracownikami powiatowych centrów pomocy rodzinie organizację spotkań informacyjnych dla cudzoziemców o przysługujących im uprawnieniach). Kwota 640 tys. zł została zablokowana decyzją Wojewody z dnia 28 grudnia 2021 r.

Ponadto z przyznanych uchwałą Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2021 r. środków z rezerwy ogólnej w wysokości 10 232 tys. zł na wypłatę rekompensat w związku z wprowadzeniem stanu wyjątkowego na obszarze części województw: podlaskiego oraz lubelskiego, Wojewoda wystąpił do MF o uruchomienie kwoty 1729,3 tys. zł (16,9%), która została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem na wypłatę rekompensaty dla 34 przedsiębiorców. Przyczyną braku wystąpienia Wojewody o uruchomienie pozostałych środków (8502,7 tys. zł) było niezłożenie przez uprawnionych przedsiębiorców wniosków o przyznanie pomocy. Kalkulacji potrzeb dokonano na podstawie danych GUS o liczbie podmiotów prowadzących działalność hotelarską, w zakresie gastronomii i turystyki oraz danych przyjętych w ocenie skutków regulacji do projektu rządowego projektu ustawy o rekompensacie dla podmiotów świadczących usługi albo prowadzących działalność gospodarczą w związku z wprowadzeniem stanu wyjątkowego na obszarze części województw podlaskiego oraz lubelskiego w 2021 r.¹⁸

Dyrektor WFiC wyjaśniła, że mechanizm finansowania w oparciu o wydane decyzje Wojewody przyznające rekompensaty dla poszczególnych beneficjentów był jedynym możliwym sposobem uruchomienia środków z rezerwy ogólnej, gdyż dopiero po określeniu statusu beneficjenta możliwe było wskazanie klasyfikacji budżetowej. Ponadto mechanizm ten był uzgodniony z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji i MF w trakcie wideokonferencji z udziałem przedstawicieli Wojewodów Lubelskiego i Podlaskiego. Opieranie się tylko na ewentualnych

¹⁸ Ustawa z dnia 29 września 2021 r. o rekompensacie w związku z wprowadzeniem stanu wyjątkowego na obszarze części województwa podlaskiego oraz części województwa lubelskiego w 2021 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 425).

szacunkowych potrzebach i przedwczesne skorygowanie uchwały Rady Ministrów mogło spowodować brak środków na realizację zadania. Dyrektor wskazała również, że nie byłaby działaniem celowym i efektywnym przedwczesna, nieuwzględniająca analizy w zakresie optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, rezygnacja z otrzymanych środków. Wyjaśniła, że w związku z koniecznością zabezpieczenia niezbędnych do końca roku budżetowego środków finansowych na wypłatę rekompensat dla przedsiębiorców, Wojewoda nie przekazywał do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (dalej: KPRM) informacji o niewykorzystaniu tych środków, ze względu na uniknięcie wprowadzenia zmian w budżecie państwa uniemożliwiających finansowanie realizacji zadań w przypadku potencjalnego pojawienia się takiej konieczności (ostatni wniosek o uruchomienie środków z rezerwy ogólnej na rekompensaty dla przedsiębiorców przekazany został 28 grudnia 2021 r.).

(akta kontroli tom V str. 18-121, 541)

W trakcie 2021 r. plan wydatków Urzędu został zwiększony z rezerw celowych o 7442,1 tys. zł, z czego wykorzystano 90,8% (tj. 6755,3 tys. zł, łącznie z wydatkami niewygasającymi w kwocie 470,8 tys. zł). Niewykorzystanie pozostałych środków finansowych wynikało m.in. z późniejszego niż pierwotnie zakładano zatrudnienia pracowników oraz przyznania im mniejszej stawki wynagrodzenia, niższych kosztów realizacji projektu „Przyjazny i bezpieczny urząd II”, a także z przesunięcia terminów wydania zezwoleń na realizację inwestycji drogowych i związanego z tym opracowania operatów szacunkowych. Kwota 624,7 tys. zł została zablokowana, z tego 428,9 tys. zł uwzględniono w decyzji MF zmniejszającej wydatki w części 85/06 – województwo lubelskie.

(akta kontroli tom I str. 187-205, 336-361)

2.1.3. Wojewoda nie otrzymał od Prezesa Rady Ministrów wiążących poleceń, skutkujących wpłatami środków na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19.

(akta kontroli tom III str. 360)

2.1.4. Dotacje¹⁹ na wydatki bieżące udzielone z budżetu Wojewody wyniosły 3 980 550,6 tys. zł, tj. były niższe o 1% od planu po zmianach (4 022 703,9 tys. zł) oraz o 0,8% od wykorzystania w 2020 r. (4 013 709,1 tys. zł). Zostały w większości przekazane j.s.t. na realizację zadań zleconych, dofinansowanie zadań własnych oraz realizację zadań na podstawie porozumień.

Dotacje na zadania zlecone wyniosły 3 484 874,9 tys. zł. Przekazane zostały głównie na wypłaty świadczeń wychowawczych (2 092 657 tys. zł), stanowiących pomoc państwa w wychowaniu dzieci, świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (803 845,4 tys. zł), funkcjonowanie komend powiatowych i miejskich PSP (162 618,5 tys. zł), zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej (110 019,5 tys. zł).

(akta kontroli tom III str. 190-274)

Dotacje na dofinansowanie zadań własnych²⁰ wyniosły 309 991,1 tys. zł. Środki te przeznaczono m.in. na dofinansowanie kosztów realizacji zadań w zakresie: wychowania przedszkolnego (75 523,9 tys. zł), wypłaty zasiłków stałych osobom

¹⁹ W wystąpieniu pokontrolnym wydatki według grup ekonomicznych (tj. na dotacje, świadczenia na rzecz osób fizycznych, wydatki bieżące jednostek budżetowych i wydatki majątkowe) podano z uwzględnieniem grupy ekonomicznej „Wydatki na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 upf, w tym wydatki budżetu środków europejskich”.

²⁰ Łącznie z dotacjami przekazanymi z budżetu państwa na realizację zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanych w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych.

z orzeczonym stopniem niepełnosprawności (48 034,1 tys. zł) i zasiłków okresowych (31 786,7 tys. zł), utrzymania mieszkańców w powiatowych domach pomocy społecznej, przebywających w tych domach na podstawie skierowań wydanych przed 1 stycznia 2004 r. (48 761,2 tys. zł), funkcjonowania gminnych ośrodków pomocy społecznej (39 805 tys. zł) oraz pomoc materialną dla uczniów (16 386,9 tys. zł).

Dotacje na realizację bieżących zadań na podstawie porozumień wyniosły 4880,6 tys. zł. Przeznaczone zostały głównie na zatrudnienie nauczycieli pełniących funkcje doradców metodycznych w szkołach prowadzonych przez j.s.t (3305,5 tys. zł), przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej (590,9 tys. zł), utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych (299,5 tys. zł).

Dotacje udzielone na zadania realizowane przez pozostałe podmioty zostały wykorzystane głównie na finansowanie medycznych czynności ratunkowych zespołów ratownictwa medycznego (144 205,5 tys. zł).

(akta kontroli tom I str. 233-260, 532-533)

Wojewoda, stosownie do art. 122 ust. 1 pkt 2 lit. a oraz ust. 3 i 4 ufp, opublikował w Biuletynie Informacji Publicznej LUW wykaz podmiotów otrzymujących dotacje z budżetu części 85/06.

(akta kontroli tom V str. 206)

2.1.5. Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 3739,2 tys. zł, tj. stanowiły 97,5% planu po zmianach (3835,9 tys. zł) oraz 119,4% wydatków w 2020 r. (3132 tys. zł). Środki finansowe przeznaczono głównie na stypendia dla uczniów (1302 tys. zł), nagrody dla nauczycieli za wybitne osiągnięcia w pracy dydaktycznej (459 tys. zł), zasądzone renty (453,8 tys. zł).

(akta kontroli tom III str. 190-274)

W Urzędzie wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 592,2 tys. zł i stanowiły 93,7% planu po zmianach (633,7 tys. zł) oraz były o 77,3% wyższe niż w 2020 r. (334 tys. zł), głównie w związku z prowadzeniem kwalifikacji wojskowej, zawieszanej w 2020 r. z powodu pandemii COVID-19. Wydatki na ten cel wyniosły 329,6 tys. zł i były o 231,2 tys. zł wyższe niż w 2020 r. Pozostałe wydatki poniesiono w szczególności na ekwiwalenty za pranie odzieży roboczej oraz umundurowania, zakup wody źródlanej i ekwiwalenty za zużycie sprzętu i energii w trakcie pracy zdalnej, a także refundację kosztów zakupu okularów korekcyjnych, odprawę pośmiertną oraz zasądzone renty.

(akta kontroli tom I str. 188-205, 371-416)

2.1.6. Wydatki bieżące jednostek budżetowych w części 85/06 wyniosły 403 242,8 tys. zł (w tym 962,3 tys. zł stanowiły wydatki, które nie wygasły z upływem 2021 r.) i były o 0,9% niższe od planu po zmianach (406 944,5 tys. zł) oraz wyższe o 6,2% od wykonanych w 2020 r. (379 682,5 tys. zł). W 68% (274 166,4 tys. zł) zostały przeznaczone na koszty zatrudnienia pracowników i funkcjonariuszy, a kwotę 112 201,8 tys. zł (27,8%) wydatkowano na zakupy materiałów i usług związanych z utrzymaniem i funkcjonowaniem jednostek budżetowych.

(akta kontroli tom III str. 190-274)

Wydatki bieżące w Urzędzie wykonano w kwocie 85 013,2 tys. zł (w tym 945 tys. zł stanowiły wydatki, które nie wygasły z upływem 2021 r.), były o 1,8% niższe od planu po zmianach (86 577,3 tys. zł) i o 6,1 % wyższe niż w 2020 r. (80 147,2 tys. zł). Ponad 77% środków finansowych (65 372,8 tys. zł) przeznaczono na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, natomiast pozostałe wydatkowano głównie na zakupy materiałów i usług związanych z funkcjonowaniem Urzędu.

(akta kontroli tom I str. 188-205, 371-416)

Przeciętne zatrudnienie w części 85/06 w 2021 r., w przeliczeniu na pełne etaty, wyniosło 2987 osoby i było o 54 osoby (o 1,8%) większe niż w 2020 r. Wydatki na wynagrodzenia w 2021 r. wyniosły 231 640,5 tys. zł (w tym 399,5 tys. zł stanowiły wydatki niewygasające z upływem 2021 r.), stanowiły 99,6% planu i były o 11% wyższe niż w 2020 r. (208 702,6 tys. zł). W wykazie wydatków niewygasających ujęto środki finansowe przeznaczone na wypłatę dodatków motywacyjnych dla pracowników dyspozytorni medycznych, niewykorzystane w 2021 r. W jednostkach budżetowych planowane wydatki na wynagrodzenia nie zostały przekroczone. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego w części 85/06 w 2021 r. wyniosło 6462,5 zł i było o 9% wyższe niż w 2020 r. (5929,7 zł). Wzrost wydatków na wynagrodzenia i przeciętnego wynagrodzenia spowodowany był przede wszystkim podwyższeniem minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2021 r., przyznaniem środków na dodatkowy fundusz motywacyjny w wysokości 6% planowanych na rok 2021 wynagrodzeń osobowych i uposażeń, zwiększeniem wynagrodzeń osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, przejęciem przez wojewódzką i powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne zadań zlikwidowanej Państwowej Inspekcji Sanitarnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

(akta kontroli tom III str. 488-524)

Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe w 2021 r. wyniosły 20 647,4 tys. zł i były o 3,1% wyższe niż w 2020 r. (20 025,4 tys. zł). Poniesione zostały głównie na usługi badania zwierząt, wykonywane przez wyznaczonych lekarzy weterynarii (18 579,7 tys. zł) oraz wynagrodzenia konsultantów wojewódzkich i członków Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

(akta kontroli tom III str. 222-274, 689-690)

Przeciętne zatrudnienie w Urzędzie w przeliczeniu na pełnozatrudnionych zwiększyło się o 21 osób (z 793 osoby w 2020 r. do 814 osób w 2021 r.), natomiast stan zatrudnienia na koniec 2021 r. (817 osób) był o 13 osób większy w porównaniu do stanu na koniec 2020 r. (804 osoby). Wzrost zatrudnienia wynikał głównie z powodu zwiększenia zatrudnienia w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców w związku z realizacją zadań związanych z prowadzeniem postępowań o przyznanie lub przedłużenie ważności Karty Polaka oraz w Wojewódzkim Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w związku z rosnącą liczbą składanych odwołań od orzeczeń wydawanych przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Wydatki na wynagrodzenia wyniosły 55 101,5 tys. zł (w tym niewygasające stanowiły 399,5 tys. zł), stanowiły 99,9% planu (55 122,2 tys. zł) oraz 106,1% wydatków poniesionych w 2020 r. (51 914,8 tys. zł). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2021 r. wyniosło 5636,59 zł i w porównaniu do 2020 r. (5452,64 zł) było wyższe o 183,95 zł, tj. o 3,4%. Wynikało to głównie z przyznania środków finansowych na wypłaty dodatków motywacyjnych.

(akta kontroli tom I str. 82-91,96)

Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe w Urzędzie w 2021 r. wyniosły 1474,8 tys. zł i były o 2,8% wyższe od wydatków w 2020 r. (1435,2 tys. zł). Wynikało to głównie ze zwiększenia liczby konsultantów wojewódzkich i lekarzy powołanych do stwierdzenia (poza szpitalem) zgonów osób podejrzanych o zakażenie wirusem SARS-CoV-2 lub zakażonych tym wirusem.

(akta kontroli tom I str. 92-98, 187-205, 371-416)

2.1.7. Wydatki majątkowe finansowane z budżetu państwa w części 85/06 w 2021 r. zrealizowano w wysokości 100 297,6 tys. zł (w tym 23 140,6 tys. zł wyniosły wydatki, które nie wygasły z upływem 2021 r.), tj. stanowiły 99,7% planu po zmianach

(100 582,3 tys. zł) oraz 94% wydatków w 2020 r. (106 661,8 tys. zł). Zostały poniesione na:

- dotacje celowe dla j.s.t. w kwocie 49 466,3 tys. zł, w tym niewygasające 12 023,8 tys. zł (99,9% planu po zmianach),
- zadania inwestycyjne realizowane przez podległe Wojewodzie jednostki budżetowe w kwocie 50 731,3 tys. zł, w tym niewygasające 11 116,8 tys. zł (99,6% planu po zmianach),
- dotacje celowe dla jednostek spoza sektora finansów publicznych w kwocie 100 tys. zł, stanowiącej 100% planu po zmianach.

(akta kontroli tom III str. 190-274, tom V str. 394-461)

Wydatki majątkowe w Urzędzie wyniosły 15 733,7 tys. zł²¹, stanowiły 100% planu po zmianach i były o 10 823,3 tys. zł wyższe od wydatków wykonanych w 2020 r. (4 910,4 tys. zł). Zostały przeznaczone m.in. na zakup samochodów służbowych (1080,5 tys. zł), dostosowanie budynku Urzędu do wymagań przeciwpożarowych (1495,2 tys. zł), budowę budynku Centrum Powiadamiania Ratunkowego oraz Dyspozytorni Medycznej (12 307,3 tys. zł), wymianę zabezpieczenia dostępu do sieci Internet oraz z sieci Internet do sieci LAN Urzędu (159,1 tys. zł). W ustawie budżetowej wydatki majątkowe Urzędu zaplanowano w wysokości 11 793 tys. zł na realizację dziewięciu zadań. W trakcie roku zrezygnowano z realizacji dwóch zadań (75 tys. zł), na siedem zadań zmieniono plan wydatków (zwiększono per saldo o kwotę 3043,3 tys. zł) oraz wprowadzono 18 nowych zadań (972,9 tys. zł). Zmiany te były celowe i wynikały z zabezpieczenia potrzeb niezbędnych do sprawnego funkcjonowania Urzędu. Wszystkie zadania (tj. 25) uwzględnione w planie po zmianach (15 734,2 tys. zł) zostały zrealizowane w całości. Niewykorzystanie kwoty 0,5 tys. zł wynikało z niższych kosztów realizacji dwóch zadań.

(akta kontroli tom I str. 237-238, 241, 371-416, 478-482)

W wyniku kontroli P/21/009 *Efektywność wydatkowania środków na inwestycje przez jednostki budżetowe* stwierdzono, że w LUW rzetelnie przygotowano plany rzeczowo-finansowe wydatków majątkowych, ale nie wszystkie zrealizowane w okresie objętym kontrolą wydatki majątkowe zostały poniesione w sposób gospodarny i celowy. Nieprawidłowości wystąpiły głównie w zakresie finansowania budowy Centrum Powiadamiania Ratunkowego i Dyspozytorni Medycznej. Polegały m.in. na niezasadnym zwiększeniu wynagrodzenia wykonawcy robót budowlanych o kwotę 214,4 tys. zł brutto na podstawie aneksu nr 3 z dnia 20 kwietnia 2021 r. do umowy na ww. budowę, w związku ze zmianą przepisów dotyczącą wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej, a także zawarciu umowy z wykonawcą dokumentacji projektowej na pełnienie nadzorów autorskich na kwotę 56,5 tys. zł (wydatki w 2021 r. do czerwca wyniosły 11,1 tys. zł), pomimo że cena opracowania dokumentacji obejmowała pełnienie nadzoru autorskiego nad realizacją inwestycji.

(akta kontroli tom V str. 539-540)

2.1.8. Badaniem objęto wybrane w sposób celowy dotacje w łącznej kwocie 623 193 tys. zł (15,5% wydatków na dotacje poniesionych w ramach części 85/06)²², wykorzystane na: zwrot producentom rolnym części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego; wypłatę świadczeń wychowawczych; zakup rezonansu

²¹ W tym 15 297,6 tys. zł poniesione z budżetu państwa i 436,1 tys. zł z budżetu środków UE.

²² Wydatki ogółem na dotacje przeznaczone na wydatki bieżące i majątkowe razem ze środkami niewygasającymi wyniosły w 2021 r. 4 030 116,9 tys. zł. Badaniem objęto wydatki na dotacje w dziewięciu działach klasyfikacji budżetowej: 010 Rolnictwo i łowiectwo – 5277,8 tys. zł (2,1% wydatków w dziale), 600 Transport i łączność – 8622,3 tys. zł (8,7%), 700 Gospodarka mieszkaniowa – 6730,9 tys. zł (30,4%), 750 Administracja publiczna – 3083,5 tys. zł (2,6%), 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 340 tys. zł (0,2%), 801 Oświata i wychowanie – 2466,5 tys. zł (2%), 851 Ochrona zdrowia – 4263,7 tys. zł (1,2%), 852 Pomoc społeczna – 11 771,2 tys. zł (4,6%) oraz 855 Rodzina – 580 637,1 tys. zł (19,8%).

magnetycznego i stołu operacyjnego dla szpitali powiatowych; wypłatę odszkodowań za przejęte nieruchomości i szkody łowieckie; świadczenia rodzinne oraz z funduszu alimentacyjnego; zasiłki dla osób poszkodowanych w wyniku zdarzeń losowych; likwidację skutków klęsk żywiołowych; realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich. Ustalono m.in., że:

- dotacje udzielone na podstawie umów przekazywano na podstawie zweryfikowanych wniosków przedkładanych przez j.s.t.; przekazywanie dotacji niewymagających zawarcia umowy było poprzedzone analizą i weryfikacją zapotrzebowań składanych przez beneficjentów;
- stopień i sposób wykorzystania dotacji był przedmiotem ocen w kwartalnych analizach wykonania planu wydatków budżetowych, a także analiz przeprowadzanych w związku z weryfikacją wniosków o płatność, zapotrzebowań zgłaszanych przez beneficjentów oraz wniosków o dokonanie zmian w planie wydatków. Prowadzono też kontrole u beneficjentów;
- dotacje przekazywano w terminie umożliwiającym realizację zadania, a niewykorzystane środki finansowe zostały zwrócone na rachunek bankowy LUW.

Plan dotacji na zadania zlecone gminom z zakresu spraw obywatelskich, ustalony w ustawie budżetowej na kwotę 27 991 tys. zł, decyzją MF z dnia 16 kwietnia 2021 r. został zwiększony o 3093,8 tys. zł ze środków rezerwy celowej poz. 47 z przeznaczeniem na renowację ksiąg stanu cywilnego. Wydatki wyniosły 30 321,5 tys. zł, w tym 3 083,5 tys. zł z rezerwy celowej poz. 47. Kwota 639,2 tys. zł została zwrócona przez gminy w terminie uniemożliwiających wprowadzenie zmian w planie finansowym. Natomiast 124,1 tys. zł, decyzją Wojewody z dnia 12 listopada 2021 r., przeznaczone zostało na zwiększenie planu wydatków bieżących LUW (§ 4000).

Dyrektor WFiC wyjaśniła, że ww. kwota dotyczyła środków zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2021 r. na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego²³, ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności²⁴ i ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych²⁵, kalkulowanych i realizowanych według katalogu zadań obowiązującego od 1 stycznia 2016 r., tj. według określonych czynności, z uwzględnieniem czasochłonności zadań oraz stawki roboczogodziny. W 2021 r. kilkakrotnie przeprowadzono szczegółową analizę realizacji zadania, w oparciu o informacje na temat liczby czynności wykonanych i prognozowanych do realizacji przez j.s.t. W wyniku tych działań, decyzjami Wojewody z dnia: 23 lipca, 27 września, 25 października oraz 12 listopada 2021 r. dokonano zwiększenia planu dotacji celowej w gminach, w których mogły wystąpić niedobory na koniec roku, do wysokości zgodnej z wykazaną przez nie liczbą zrealizowanych oraz planowanych do realizacji czynności z zakresu spraw obywatelskich. Pozostała na dzień 12 listopada 2021 r. nierozdysponowana kwota wyniosła 124,1 tys. zł. Wnioskowanie o środki z rezerwy celowej poz. 47 mogło nastąpić przez dysponenta części budżetowej nie później niż do 30 września 2021 r., podczas gdy oszczędności w wysokości 124,1 tys. zł powstały w listopadzie 2021 r., w efekcie zakończenia procesu kalkulowania dotacji na zadania zlecone z zakresu spraw obywatelskich. Zarówno rozbieżne terminy w planowaniu dotacji na zadania z zakresu spraw obywatelskich oraz konserwację i oprawę ksiąg stanu cywilnego i ksiąg meldunkowych, jak i brak możliwości uprzedniego oszacowania potencjalnych oszczędności w zadaniu dotyczącym wykonania przez gminy

²³ Dz. U. z 2021 r. poz. 709, ze zm.

²⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 510, ze zm.

²⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 671.

czynności z zakresu spraw obywatelskich, zwłaszcza w warunkach pandemii COVID-19, były przesłankami uniemożliwiającymi przesunięcie środków pomiędzy tymi zadaniami.

Środki na dotacje dla j.s.t. na zadania z zakresu spraw obywatelskich zaplanowane zostały w ustawie budżetowej i w przypadku stwierdzenia ich nadmiaru, co do zasady, powinny zostać zablokowane na podstawie art. 177 ufp²⁶. Nie kwestionując uprawnień dysponenta wynikającego z art. 171 ust. 1 ufp do dokonywania przeniesień wydatków między rozdziałami i paragrafami w ramach działu, zwiększanie wydatków bieżących jednostek budżetowych ze środków pierwotnie zaplanowanych na dotacje, w opinii NIK, może – przy znacznej skali przenoszonych środków – powodować wzrost wydatków na funkcjonowanie tych jednostek, nadmiernie wykraczający poza założenia przyjęte do opracowania ustawy budżetowej.

(akta kontroli tom II str. 417-453; tom V str. 1-16, 24-33, 122-368, 394-505, 593)

Kontrola *Wykonanie budżetu państwa w 2021 r.* dotycząca wykorzystania dotacji na zadania zlecone w zakresie gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, przeprowadzona przez NIK w trzech starostwach powiatowych, wykazała, że środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i rzetelnie rozliczone.

(akta kontroli tom V str. 539-540)

2.1.9. Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków Urzędu w kwocie 11 398,9 tys. zł, tj. 11,3% wydatków ogółem. Doboru próby dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych, odpowiadających pozapłacowemu wydatkom budżetowym LUW. Próba 45 wydatków w kwocie 4207,7 tys. zł została wylosowana metodą monetarną²⁷. Kwotę próby zwiększono o 935,4 tys. zł, wynikającą z uwzględnienia pełnej wartości wylosowanych dowodów oraz o 6255,8 tys. zł wydatków dobranych celowo. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatki służyły realizacji zadań i zostały wykonane do wysokości kwot ujętych w planie finansowym Urzędu. Zakupy inwestycyjne zostały przekazane do użytkowania w zakładanym terminie i prawidłowo ujęte w ewidencji środków trwałych, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych²⁸. Wydatki w kwocie 1,3 tys. zł poniesione na opłaty rejestracyjne samochodów zakupionych w 2021 r. zakwalifikowano do wydatków bieżących, zamiast majątkowych.

(akta kontroli tom I str. 11-16, 25-40, 46-55, 104-111, 115, 423-424, 442-443)

W ramach realizacji wniosku po kontroli P/21/001 *Wykonanie budżetu państwa w 2020 r.* o podjęcie działań w celu ograniczenia opłat ponoszonych na usługi dystrybucji energii elektrycznej w LUW, m.in. dostosowano wartość zamówionej mocy umownej w poszczególnych miesiącach do faktycznych potrzeb w siedmiu punktach poboru energii, w jednym punkcie poboru zlecono wykonanie analizy pobranej energii elektrycznej w celu kompensacji mocy biernej pojemności oraz wystąpiono o zmianę grupy taryfowej w sześciu punktach poboru energii.

(akta kontroli tom I str. 465-477)

2.1.10. Kontrolą objęto cztery postępowania o udzielenie zamówień publicznych na:
– dostawę trzech samochodów na potrzeby Państwowej Straży Rybackiej (484,5 tys. zł), udzielone w trybie podstawowym określonym w ustawie z dnia

²⁶ Np. w 2020 r. wystąpił nadmiar środków z ustawy budżetowej przeznaczonych na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich, zostały one zablokowane przez Wojewodę, a następnie uwzględnione w decyzji MF zmniejszającej plan wydatków części 85/06.

²⁷ Z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

²⁸ Dz. U. poz. 1864.

- 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych²⁹,
- dostawę masek przeciwgazowych na potrzeby LUW (43,3 tys. zł), przeprowadzenie kursu obronnego dla pracowników realizujących zadania obronne w j.s.t. na terenie województwa lubelskiego (45,8 tys. zł), zlecenie usługi przewozu mobilnego punktu szczepień – kontenera (49,9 tys. zł), udzielone z wyłączeniem stosowania Pzp.

Wydatki w 2021 r. na realizację ww. zamówień wyniosły 623,5 tys. zł. Badanie wykazało, że postępowanie w trybie podstawowym przeprowadzone zostało zgodnie z przepisami Pzp, a postępowania na dostawę masek przeciwgazowych i zorganizowanie kursu obronnego zgodnie z obowiązującymi w LUW zasadami udzielania zamówień publicznych, określonymi w załączniku do zarządzenia Dyrektora Generalnego LUW z 28 stycznia 2021 r. Udzielenie zamówień na dostawę masek przeciwgazowych i zorganizowanie kursu obronnego poprzedzone zostało rozpoznaniem cenowym rynku.

(akta kontroli tom I str. 1-66)

W Urzędzie sporządzono „Plan postępowań o udzielenie zamówień na rok 2021”, zamieszczony 25 lutego 2021 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych, zgodnie z art. 23 ust. 1 Pzp oraz na stronie internetowej LUW. Plan był aktualizowany osiem razy, ostatniej zmiany dokonano 3 grudnia 2021 r.

Roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach w 2021 r. zostało sporządzone zgodnie z art. 82 ust. 1 Pzp i przekazane Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych 23 lutego 2022 r., tj. w terminie określonym w art. 82 ust. 2 tej ustawy.

(akta kontroli tom I str. 67-81, 490)

2.1.11. Zobowiązania w części 85/06 na 31 grudnia 2021 r. wyniosły 23 220,9 tys. zł i były o 10,5% wyższe od zobowiązań na koniec 2020 r. (21 007,7 tys. zł). Dotyczyły głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2021 r. i pochodnych od tego wynagrodzenia oraz zakupu usług. Zobowiązania Urzędu wyniosły 5982,6 tys. zł, tj. były o 1113 tys. zł (22,9%) wyższe od zobowiązań na koniec 2020 r.

(akta kontroli tom I str. 191-207)

Zobowiązania wymagalne na koniec 2021 r. wynosiły 7,6 tys. zł i były o 199,1 tys. zł niższe od zobowiązań na koniec 2020 r. Dotyczyły kosztów postępowań sądowych, wynikających z wyroków, które wpłynęły do LUW w terminie uniemożliwiającym ich uregulowanie w 2021 r. (4,8 tys. zł, uregulowane w styczniu 2022 r.), dodatkowego wynagrodzenia rocznego należnego pracownikowi Urzędu, niewypłaconego z powodu nieprzeprowadzenia postępowania spadkowego (0,3 tys. zł) oraz kosztów procesu w kwocie 2,5 tys. zł nieuregulowanych przez Komendę Wojewódzką PSP w Lublinie z powodu nierozstrzygnięcia przez sąd zarzutu bezskuteczności umowy o przelew wierzytelności.

(akta kontroli tom III str. 189-274, 605-612)

W 2021 r. w ramach wydatków części 85/06 zapłacono odsetki w łącznej wysokości 1,9 tys. zł, głównie od odszkodowań za nieruchomości przejęte przez Skarb Państwa.

(akta kontroli tom III str. 222-274, 692)

2.1.12. Z ujętych w wykazie planowanych wydatków, które w 2020 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego³⁰, w kwocie 29 535,3 tys. zł do końca listopada 2021 r. wykorzystano 25 905,1 tys. zł. Nie zrealizowano trzech zadań o wartości 307,9 tys. zł, dotyczących wykonania prac remontowych budynku internatu

²⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, ze zm., dalej: Pzp.

³⁰ Załączniki nr 1 i 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2020 nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. poz. 2422).

żeńskiego Zespołu Oświatowego w Leśnej Podlaskiej (z powodu unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w związku z uzyskaniem ceny przewyższającej środki, jakie zamawiający mógł przeznaczyć na ten cel) oraz rozbudowy i przebudowy instalacji tlenu medycznego do zwalczania choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-Cov-2 w SP ZOZ Nr 1 w Bełżycach oraz w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr 1 w Lublinie (w związku z ustaniem potrzeby zapewnienia projektowanej ilości tlenu). Niewykorzystanie pozostałych środków (3322,3 tys. zł) wynikało głównie z niższych kosztów zagospodarowania poscaleniowego (941,3 tys. zł) oraz zakupów sprzętu i modernizacji oddziałów w szpitalach (2005,4 tys. zł).

W niepełnym zakresie wykonano zadania Urzędu ujęte w ww. wykazie, dotyczące opracowania opinii rzeczoznawców i operatów szacunkowych. Z 10 pozycji tych wydatków na kwotę 701,7 tys. zł zrealizowano sześć na sumę 431 tys. zł (61,4%). Cztery (93 tys. zł) nie zostały zrealizowane z powodu umorzenia postępowania w sprawie wydania decyzji o realizacji inwestycji drogowej oraz w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji Wojewody, a także braku wniosków o odszkodowanie. Pozostała niewykorzystana kwota (177,7 tys. zł) wynikała głównie z niższych kosztów realizacji zadań, m.in. z powodu zwolnienia rzeczoznawców z podatku od towarów i usług.

Wojewoda wystąpił do MF o przekazanie kwoty 26 017,8 tys. zł na finansowanie zadań przeniesionych do realizacji na 2021 r. Niewydatkowane środki (112,7 tys. zł) zwrócono terminowo, niezwłocznie po stwierdzeniu braku możliwości ich wydatkowania, zgodnie art. 21 ust. 7-9 ustawy z dnia 7 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania społeczno-gospodarczym skutkom COVID-19³¹.

(akta kontroli tom I str. 275-279, 512-513, tom III str. 5-96, 136-139)

Wniosek Wojewody o ujęcie zadań w wykazie wydatków, które w 2021 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego, spełniał wymogi określone w art. 181 upf. W wykazie³² ujęto wydatki w kwocie 24 102,9 tys. zł na 17 zadań realizowanych m.in. przez: PSP (budowa, remonty obiektów i uzupełnienie wyposażenia), powiaty (uzupełnienie wyposażenia dla powiatowych inspektoratów nadzoru budowlanego i zakup sprzętu dla szpitali), Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Lublinie (budowa budynku laboratorium mikrobiologicznego). Wydatki nie zostały zrealizowane w 2021 r. m.in. z powodu niezakończenia postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia niezbędnej do opracowania dokumentacji zadania; chorób pracowników i braków materiałowych u dostawców z powodu pandemii COVID-19; przedłużających się postępowań związanych ze scalaniem gruntów; nierozstrzygnięcia postępowań o zamówienia publiczne.

Wydatki niewygasające z upływem 2021 r. w Urzędzie (945 tys. zł) dotyczyły wypłaty świadczeń z funduszu motywacyjnego dla pracowników dyspozytorni medycznej, zatrudnionych w Wojewódzkim Pogotowiu Ratunkowym SP ZOZ w Lublinie, któremu powierzono zapewnienie funkcjonowania dyspozytorni medycznej do 31 grudnia 2021 r. (474,2 tys. zł) oraz sfinansowania kosztów opracowania operatów szacunkowych celem ustalenia kwot odszkodowań w postępowaniach prowadzonych w trybie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg

³¹ Dz. U. poz. 1747.

³² Załączniki nr 1 i 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2021 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2021 nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. poz. 2407).

publicznych³³, niezrealizowanych w 2021 r. z powodu dużej liczby postępowań odwoławczych (470,8 tys. zł).

(akta kontroli tom I str. 281-286, 512-513, tom III str. 97-135, 172)

2.1.13. Na podstawie ustawy z dnia 1 października 2021 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2021³⁴, plan wydatków części 85/06 – województwo lubelskie zwiększono o 41 696 tys. zł, z przeznaczeniem na:

- wynagrodzenia i pochodne, w tym dodatkowy fundusz motywacyjny w wysokości 6% planowanych na rok 2021 wynagrodzeń osobowych i uposażeń (21 458 tys. zł)³⁵,
- zwiększenie wynagrodzeń dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe w związku z rozporządzeniem Prezydenta RP z dnia 30 lipca 2021 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad wynagradzania osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe³⁶ (79 tys. zł),
- zakup średnich i ciężkich samochodów ratowniczo-gaśniczych dla jednostek ratowniczo-gaśniczych, mających służyć do wypełniania zadań ustawowych PSP (10 000 tys. zł)³⁷,
- realizację ustawowych zadań Inspekcji Weterynaryjnej, w tym na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, głównie afrykańskiego pomoru świń oraz wysocy zjadliwej grypy ptaków (10 159 tys. zł).

Z ww. środków w wykazie wydatków, które w 2021 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego ujęto 7924,9 tys. zł, przeznaczone na dodatkowy fundusz motywacyjny dla pracowników dyspozytorni medycznej (474,2 tys. zł) oraz na zakup samochodów ratowniczych dla PSP (7450,7 tys. zł). W uzasadnieniu niewykonania wydatków w 2021 r Komenda Wojewódzka PSP w Lublinie wskazała m.in. późne ogłoszenie nowelizacji ustawy budżetowej i związany z tym brak czasu na przeprowadzenie procedury wyboru wykonawców.

(akta kontroli tom III str. 148-151, 171-174, 189)

2.1.14. W 2021 r. w wyniku realizacji wybranych wydatków budżetowych osiągnięto m.in. niżej wymienione efekty rzeczowe:

- miesięcznie średnio 339 tys. dzieci³⁸ było objętych programem „Rodzina 500 plus”, wypłacano 4170,3 tys. świadczeń wychowawczych. Wykorzystana przez gminy kwota dotacji na wypłatę świadczeń oraz obsługę ww. programu wyniosła 2 092 657 tys. zł;
- w 30 gminach dofinansowano odbudowę 4,9 km dróg gminnych oraz zabezpieczono wąwozy lessowe o łącznej długości 9,8 km w ciągach dróg gminnych, w dwóch gminach wyremontowano 3,1 km dróg uszkodzonych wskutek gwałtownego pływu wód opadowych. Wydatki wyniosły 8622,3 tys. zł;
- wypłacono zasiłki celowe dla rodzin z 17 gmin poszkodowanych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych w wysokości do 6 tys. zł (22 rodzinom na pomoc doraźną oraz 106 na potrzeby remontowe) i do 200 tys. zł (23 rodzinom na remont budynków mieszkalnych). Na to zadanie wydatkowano 972,6 tys. zł;
- sfinansowano zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, wykorzystanego do produkcji rolnej. Wydatki z tego

³³ Dz. U. z 2022 r. poz. 176.

³⁴ Dz. U. poz. 1900.

³⁵ O którym mowa w art. 46a ustawy z 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz. U. z 2020 r. poz. 2400, ze zm.).

³⁶ Dz. U. poz. 1394.

³⁷ Zwiększenie dokonane w związku z działaniem Komendy Głównej PSP. Komenda Wojewódzka PSP w Lublinie nie występowała z wnioskiem w tym zakresie.

³⁸ Liczba dzieci obliczona jako średnia z 12 miesięcy.

tytułu oraz na obsługę zadania wyniosły 110 019,5 tys. zł. Producenci rolni złożyli 156,7 tys. wniosków o zwrot części podatku zawartego w 107 862,3 tys. litrów zakupionego oleju napędowego;

- w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” 34,9 tys. osób objęto pomocą w formie zasiłków celowych (wyplacono 68 tys. świadczeń), 0,5 tys. otrzymało świadczenie rzeczowe, a 16,9 tys. skorzystało ogółem z 1640,7 tys. posiłków. Dożywianie prowadzono w 1154 punktach żywieniowych. Wydatki wyniosły 20 356,7 tys. zł. Ponadto dofinansowano wyposażenie i poprawę standardu funkcjonujących stołówek w 35 placówkach oświatowych (wydatki wyniosły 2466,5 tys. zł);
- opłacono 820,4 tys. składek za osoby bezrobotne, nieposiadające prawa do zasiłku, a także 10,8 tys. składek za uczniów i wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych oraz domów pomocy społecznej. Na ten cel wydatkowano 70 835,8 tys. zł;
- wyplacono ok. 83 tys. zasiłków okresowych, głównie z powodu bezrobocia (31 786,7 tys. zł).

(akta kontroli tom V str. 122-198,207-359,493-494)

2.1.15. Dysponent części budżetowej, realizując określony w art. 175 ust. 2 pkt 1-5 ufp obowiązek nadzoru i kontroli, przeprowadzał kwartalne analizy wykonania budżetu m.in. w zakresie weryfikacji zgodności wydatków z ich przeznaczeniem, zakresu rzeczowego finansowanych zadań, oceny stopnia realizacji zadań w odniesieniu do wysokości przekazanych dotacji oraz przyczyn powstania zobowiązań, w tym wymagalnych. Zgodnie z zapisami procedur wewnętrznych dokonano jednostkowej i zbiorczej oceny stopnia realizacji założonych celów inwestycji finansowanych z budżetu Wojewody. WFiC występował także do kierowników nadzorowanych jednostek oraz wydziałów Urzędu o bieżące dokonywanie analizy realizacji nadzorowanych przez nich zadań.

Obowiązek nadzoru realizowany był również poprzez działalność kontrolną prowadzoną przez WFiC. W 2021 r. przeprowadzono 41 kontroli, w tym sześć w jednostkach administracji podległych Wojewodzie w zakresie m.in. wydatkowania środków publicznych oraz 35 kontroli wykorzystania dotacji celowych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej. Najważniejsze ustalenia dotyczyły nieprawidłowego ewidencjonowania wydatków, nieterminowego regulowania zobowiązań, nienaliczania odsetek od nieterminowych płatności, wydatkowania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem, a także nieprawidłowego: prowadzenia ewidencji księgowej, sporządzania sprawozdań Rb-50³⁹, rozliczenia wykorzystania dotacji celowych. Przeprowadzone kontrole w czterech powiatowych inspektoratach weterynarii, w zakresie prawidłowości pobierania i odprowadzania dochodów na rachunek budżetu państwa oraz prawidłowości ponoszenia wydatków w ramach planu finansowego, wykazały nieprawidłowości dotyczące m.in.: nieterminowego odprowadzenia pobranych dochodów budżetowych, niedokonania przypisu należności z tytułu kosztów upomnienia i odsetek, nieterminowego uregulowania zobowiązań, zatwierdzania planu finansowego przed otrzymaniem od dysponenta wyższego stopnia informacji o kwotach dochodów i wydatków budżetowych przyjętych w budżecie państwa. W wyniku przeprowadzonej kontroli w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii w Lublinie w zakresie sprawowania nadzoru i kontroli dysponenta II stopnia nad całością gospodarki finansowej podległych mu jednostek w 2020 r. wydano m.in. zalecenia wzmocnienia nadzoru: nad całością gospodarki finansowej powiatowych inspektoratów weterynarii poprzez

³⁹ O dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych j.s.t.

kontrolę w ww. jednostkach, nad prawidłowością zaciągania zobowiązań, ponoszenia wydatków i ich klasyfikowania do właściwych podziałek klasyfikacji budżetowej, nad terminowością przekazywania projektów planów finansowych przez podległe jednostki.

Monitorowano realizację zaleceń pokontrolnych, a wyniki kontroli wykorzystywano do oceny stopnia realizacji zadań przy analizowaniu rozliczeń wykorzystania środków finansowych oraz przy planowaniu kontroli wykorzystania dotacji w następnym roku.

(akta kontroli tom II 455-464, tom III str. 525-536)

W 2021 r. Wydział Polityki Społecznej LUW przeprowadził kontrole w ramach nadzoru nad realizacją zadań wynikających:

- z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych⁴⁰ – 22 kontrole. Stwierdzono m.in. brak rzetelnej analizy zgromadzonej w sprawie dokumentacji w zakresie składanych wniosków o świadczenia, nieprawidłowe wyliczenia dochodu rodziny uprawniającego do wnioskowanych świadczeń, nieprawidłowe wyliczenie kwoty przysługującego stronie świadczenia rodzicielskiego;
- z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁴¹ – 19 kontroli. W ich wyniku wydano zalecenia w zakresie m.in. prawidłowego wyliczenia dochodu rodziny ubiegającej się o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zmiany kwot przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek zmiany wysokości zasądzonych alimentów, podejmowania bez zbędnej zwłoki przewidzianych przepisami prawa działań wobec dłużników alimentacyjnych;
- z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci⁴² – 18 kontroli. Stwierdzono nieprawidłowości m.in. w zakresie nieprowadzenia rzetelnej analizy składanych wniosków i oświadczeń, nierzetelnej weryfikacji posiadanych uprawnień do świadczeń wychowawczych, niewydania decyzji o nienależnie pobranym świadczeniu, nieprecyzyjnego udzielania upoważnień do wydawania decyzji administracyjnych;
- z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁴³ – 10 kontroli w zakresie funkcjonowania domów pomocy społecznej oraz dwie kontrole w zakresie zasiłków celowych dla osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, które miały miejsce w gminach województwa lubelskiego. Zalecenia pokontrolne dotyczyły m.in. przestrzegania standardu świadczonych usług i zatrudnienia na stanowisku dyrektora osoby spełniającej odpowiednie wymagania; weryfikacji przesłanek uzasadniających wystąpienie z wnioskiem o zasiłek celowy dla rodzin.

(akta kontroli tom V str. 466-491)

Wydział Środowiska i Rolnictwa LUW przeprowadził 32 kontrole zadań inwestycyjnych oraz bieżących zrealizowanych przez j.s.t. Natomiast Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Skarbu Państwa, spośród ośmiu kontroli rozpoczętych, zakończył w 2021 r. pięć, w tym trzy w gminach w zakresie prawidłowości ponoszenia wydatków na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych oraz dwie w starostwach w zakresie prowadzenia postępowania scaleniowego i zagospodarowania poscaleniowego oraz wywłaszczania nieruchomości, zwrotów wywłaszczonych nieruchomości, ustalania i wypłaty odszkodowań oraz ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości. W wyniku kontroli nie stwierdzono

---

⁴⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 615.

⁴¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 877, ze zm.

⁴² Dz. U. z 2019 r. poz. 2407, ze zm.

⁴³ Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, ze zm.

nieprawidłowości. Trzy kontrole w starostwach powiatowych, prowadzone w zakresie gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, nie zostały zakończone.

W wyniku kontroli nr S/21/003 *Wykonanie planu finansowego i realizacja wybranych zadań powiatowych inspektoratów weterynarii w województwie lubelskim*, przeprowadzonej w pięciu inspektoratach stwierdzono, że wydatki poniesione w 2021 r. były celowe i służyły realizacji zadań jednostki. Nieprawidłowości dotyczyły wykazywania niekompletnych danych w rejestrze podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną.

(akta kontroli tom V str. 506-507, 528-529, 541)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności LUW w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wojewoda wystąpił w dniu 29 października 2021 r. o uruchomienie środków z rezerwy ogólnej przyznanych w kwocie 640 tys. zł uchwałą nr 118/2021 Rady Ministrów z dnia 9 września 2021 r. z przeznaczeniem na realizację rządowego programu „Pomoc dla Afganistanu”, pomimo braku wniosków uprawnionych o przyznanie pomocy oraz innych danych i informacji wskazujących na realne potrzeby finansowe w tym zakresie. Na realizację tego zadania nie poniesiono w 2021 r. żadnych wydatków, a uruchomione na wniosek Wojewody środki zostały w całości zablokowane decyzją z dnia 28 grudnia 2021 r.

Biorąc pod uwagę, że Wojewoda nie skierował formalnego wniosku do KPRM o przyznanie środków z rezerwy ogólnej, a kwota ujęta w ww. uchwale wynikała z szacunku sporządzonego przez służby Wojewody na prośbę Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, wystąpienie o środki, zdaniem NIK, powinno nastąpić dopiero w sytuacji wystąpienia faktycznej potrzeby ich wydatkowania. Analiza uruchamiania środków z rezerwy ogólnej na inne cele wykazała, że nie był to proces długotrwały i nie powodował opóźnień w finansowaniu zadań.

(akta kontroli tom V str. 33-46, 541)

Dyrektor WFiC wyjaśniła m.in., że w związku z koniecznością zabezpieczenia niezbędnych do końca roku budżetowego środków finansowych na realizację na terenie województwa lubelskiego rządowego programu „Pomoc dla Afganistanu” Wojewoda nie przekazywał do KPRM informacji o niewykorzystaniu przedmiotowych środków, ze względu na uniknięcie wprowadzenia zmian w budżecie państwa uniemożliwiających finansowanie realizacji zadań w przypadku potencjalnego pojawienia się takiej konieczności. Ponadto wskazała, że w aktualnie obowiązujących wytycznych KPRM dotyczących uruchomienia środków z rezerwy ogólnej budżetu państwa, przepisach prawnych i innych wytycznych, np. MF, nie zostały wskazane zasady ani terminy postępowania ze środkami rezerwy ogólnej w przypadku ich niewykorzystania.

(akta kontroli tom V str. 40-42)

2. Wydatki w kwocie 1263,50 zł, poniesione na opłaty rejestracyjne samochodów służbowych zakupionych w 2021 r., ujęto w § 4430 *Różne opłaty i składki*, pomimo że wydatki te – jako niezbędne do rozpoczęcia użytkowania samochodów – zwiększyły wartość zakupionych środków trwałych i powinny zostać zakwalifikowane do § 6060 *Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych*. Pomimo nieujęcia tych wydatków w § 6060, zaksięgowano je na kontach 080 *Środki trwałe w budowie (inwestycje)* i 810 *Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje*.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴⁴, do środków trwałych zalicza się rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Art. 28 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ww. ustawy stanowi, że środki trwałe wycenia się według m.in. ceny nabycia, tj. ceny zakupu składnika aktywów, obejmującej kwotę należną sprzedającemu, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania.

Według pkt IV Polityki rachunkowości LUW, wprowadzonej zarządzeniem nr 25 Dyrektora Generalnego LUW z dnia 28 września 2015 r., ze zm., do środków trwałych zaliczane są składniki majątkowe spełniające m.in. warunek, że zakup dokonany został z § 606 Wydatki na finansowanie inwestycji jednostek budżetowych lub finansowane z § 605 *Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych*.

Główna Księgową Urzędu wyjaśniła, że opłata rejestracyjna samochodów została zaksięgowana w § 4430 zgodnie z praktyką stosowaną od lat do ujmowania tego typu wydatków w tym paragrafie. Natomiast księgowania kwoty na kontach 080 i 810 dokonano w celu prawidłowego rozliczenia salda konta 080 na koniec roku i zgodności zapisów wynikających z dokumentów zakupu, które księgowane są po stronie Wn i dokumentów OT *Dowód przyjęcia środka trwałego do użytkowania*, które księgowane są po stronie Ma. Wydatki te zostały zaksięgowane na dwóch różnych paragrafach, ale w prawidłowej łącznej kwocie przyjęte na stan majątku LUW, tj. koszty zakupu samochodów plus opłata rejestracyjna.

(akta kontroli tom I str. 25-34, 112-115, 287-290, 366-367, 485-489, 537-540)

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Wydatki budżetu środków europejskich w 2021 r. wyniosły 8885,5 tys. zł, tj. stanowiły 100% planu po zmianach i 77,2% wydatków w 2020 r. (11 509 tys. zł). Zostały przeznaczone na realizację:

- przez Komendę Wojewódzką PSP w Lublinie projektów w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko: „Zwiększenie skuteczności prowadzenia długotrwałych akcji ratowniczych” (6199,8 tys. zł) oraz „Usprawnienie systemu ratownictwa” na drogach (138,8 tys. zł) i w transporcie kolejowym (2110,8 tys. zł). Środki wydatkowano na zakup siedmiu specjalistycznych samochodów;
- przez LUW projektu „Zakup niezbędnych środków transportu dla Państwowej Straży Rybackiej w Lublinie” w ramach Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020 (436,1 tys. zł).

Badanie zwiększenia budżetu Wojewody środkami finansowymi z rezerwy celowej (poz. 98) w kwocie 8521,5 tys. zł, przeznaczonymi na realizację projektów przez Komendę Wojewódzką PSP w Lublinie i LUW, wykazało, że po otrzymaniu decyzji MF o przeniesieniu kwot z rezerwy celowej do części 85/06, Wojewoda prawidłowo wprowadził odpowiednie zmiany w budżecie środków europejskich. Zwiększenia wynikały z faktycznych potrzeb i były celowe. Środki finansowe wykorzystano w całości.

Kontrola wykorzystania środków finansowych przez LUW (436,1 tys. zł) nie wykazała nieprawidłowości. Zostały one przeznaczone na zakup trzech samochodów na potrzeby Państwowej Straży Rybackiej.

(akta kontroli tom I str. 7-24, 243-267, 336, tom III str. 693)

⁴⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności LUW w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2021 r. w części 85/06 w zakresie wydatków. Zostały one wykonane zgodnie z założeniami ustawy budżetowej na 2021 r. Dotacje celowe były udzielane i rozliczane zgodnie z przepisami. Środki finansowe ujęte w planie wydatków Urzędu zostały wydatkowane na cele służące realizacji zadań tej jednostki, zgodnie z przepisami Pzp. Nieprawidłowości dotyczące wnioskowania o uruchomienie środków przyznanych z rezerwy ogólnej w sytuacji braku danych i informacji wskazujących na realne potrzeby finansowe w tym zakresie, jak również zakwalifikowania opłaty rejestracyjnej samochodów do wydatków bieżących nie miały wpływu na ocenę kontrolowanej działalności.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych łącznych sprawozdań za 2021 r. przez dysponenta części 85/06 – województwo lubelskie oraz sprawozdań jednostkowych Urzędu i WFIC:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (Rb-28NW),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2021 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/06 – województwo lubelskie na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty należności w jednostkowych sprawozdaniach Rb-27 nie wynikały bezpośrednio z sald kont analitycznych prowadzonych do konta 221 *Należności z tytułu dochodów budżetowych* m.in. z uwagi na ewidencję sprzedaży z terminem płatności w 2022 r. (BOKiBU) oraz uwzględnianie w sprawozdaniu WFIC należności wykazywanych w sprawozdaniach Rb-27ZZ składanych przez j.s.t.

Kontrola zarządcza nie w pełni zapewniała prawidłowość sporządzania sprawozdań. W sprawozdaniu Rb-N za IV kwartał 2021 r. BOKiBU nie wykazano środków zgromadzonych na rachunku bankowym prowadzonym dla Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, zaniżono wartość należności przysługujących od najemców o należny podatek od towarów i usług oraz nieprawidłowo

zaprezentowano należności w układzie podmiotowym. W wyniku błędnego zakwalifikowania wydatków poniesionych na rejestrację zakupionych w 2021 r. samochodów w sprawozdaniu Rb-28 BOKiBU zaniżono wydatki majątkowe o 1,3 tys. zł, a zawyżono o tę kwotę wydatki bieżące w § 4430 *Różne opłaty i składki*, co miało wpływ na prawidłowość danych wykazanych w łącznym sprawozdaniu dysponenta części 85/06.

Ponadto wpływ na dane wykazane w łącznym sprawozdaniu Rb-N za IV kwartał 2021 r. miała niejednorodność postępowania jednostek budżetowych Wojewody przy sporządzaniu tego sprawozdania. W sprawozdaniu jednostkowym Rb-N WFiC zgromadzone na rachunkach bankowych środki (m.in. nierozdysponowane do jednostek środki Funduszu Przeciwdziałania COVID-19) zostały wykazane. Natomiast nie wymagano podania tych danych w sprawozdaniach sporządzanych przez BOKiBU i inne podległe jednostki budżetowe.

W pozostałym zakresie sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń w sprawie: sprawozdawczości budżetowej⁴⁵, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁴⁶, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁴⁷.

(akta kontroli tom I str. 287-290, 362-370)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawozdaniu jednostkowym Rb-N Urzędu za IV kwartał 2021 r.:
  - nie wykazano należności w kwocie 1047,14 zł z tytułu podatku od towarów i usług od sprzedaży usługi najmu pomieszczeń LUW. Należności wykazano w kwocie netto. Było to niezgodne z § 12 ust. 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych;
  - niezgodnie z ww. instrukcją zakwalifikowano należności do niewłaściwych grup wierzycieli. Należności w kwocie 31 420,61 zł (od ośmiu jednostek budżetowych) ujęte zostały w grupie II zamiast w grupie I, natomiast należności w wysokości 4 190,16 zł (od trzech jednostek samorządowych) ujęte zostały w grupie II zamiast w grupie III;
  - nie wykazano stanu środków finansowych zgromadzonych na rachunku utworzonym przez Urząd dla środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w kwocie 4 578 554,25 zł, ujętych w ewidencji księgowej na koncie 136 *Rachunek państwowych funduszy celowych*.

Główna Księgowa Urzędu wyjaśniła m.in. że należności z tytułu dostaw i usług od państwowych jednostek budżetowych wykazano w grupie II z uwagi na przyporządkowanie ich do centralnych organów administracji wojewodów – administracji zespolonej, a środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 omyłkowo nie uwzględniono w sprawozdaniu.

⁴⁵ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564, ze zm.), obowiązujące do 22 stycznia 2022 r.

⁴⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. poz. 2396, ze zm.).

⁴⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1731).

W trakcie kontroli NIK BOKiBU złożył korekty sprawozdania Rb-N za IV kwartał 2021 r. w zakresie m.in. ww. stwierdzonych nieprawidłowości.

(akta kontroli tom I str. 149-170, 287-290, 364-370, 514-515)

2. Stosowano niejednolite zasady przy sporządzaniu sprawozdań Rb-N przez jednostki budżetowe funkcjonujące w ramach części 85/06 – województwo lubelskie. W sprawozdaniu jednostkowym Rb-N WFiC zgromadzone na rachunkach bankowych środki (m.in. nierozdysponowane do jednostek środki Funduszu Przeciwdziałania COVID-19) zostały wykazane. Natomiast nie wymagano podania tych danych w sprawozdaniach sporządzanych przez BOKiBU i inne jednostki podległe Wojewodzie. Skutkowało to zaniżeniem w łącznym sprawozdaniu Rb-N za IV kwartał 2021 r. Wojewody danych o środkach na rachunkach bankowych o 5 403 698,88 zł.

Z-ca Dyrektora WFiC wyjaśniła, że nieprawidłowości związane ze sporządzeniem sprawozdania wynikały z niejasnych zapisów rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, braku interpretacji oraz konkretnych wyjaśnień ze strony Ministerstwa lub Głównego Urzędu Statystycznego, jako bezpośredniego odbiorcy sprawozdania.

Podległe jednostki budżetowe, które utworzyły rachunki bankowe dla środków Funduszu Przeciwdziałania COVID lub innych funduszy – w trakcie kontroli NIK – złożyły korekty sprawozdań Rb-N za IV kwartał 2021 r. i na ich podstawie została sporządzona korekta sprawozdania łącznego.

(akta kontroli tom IV str. 246-249, 342-343, 371-374)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie łączne sprawozdania dysponenta części 85/06 – województwo lubelskie sporządzone na koniec 2021 r. Na ocenę sprawozdań łącznych nie miało wpływu obniżenie – z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości – opinii o sprawozdaniu Rb-N za IV kwartał 2021 r. Negatywnie zaopiniowano natomiast – ze względu na skalę stwierdzonych nieprawidłowości – sprawozdanie jednostkowe Rb-N za IV kwartał 2021 r. sporządzone przez BOKiBU. Pozostałe sprawozdania BOKiBU oraz sprawozdania jednostkowe WFiC zaopiniowano pozytywnie. Funkcjonujący w LUW system kontroli zarządczej nie w pełni zapewniał prawidłowość sporządzenia sprawozdań.

OBSZAR

4. Realizacja zadań nałożonych na Wojewodę ustawą o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej

Opis stanu faktycznego

4.1. Zgodnie z pismem Ministra Infrastruktury z 28 października 2020 r., na realizację zadań finansowanych z Funduszu w województwie lubelskim w 2021 r. przyznana została kwota 66 870,5 tys. zł, stanowiąca 100,7% planu na 2020 r. W 2021 r. do LUW wpłynęły 34 wnioski o objęcie dopłatą przewozów autobusowych, zawarto 33 umowy z organizatorami przewozów na kwotę dopłat ogółem 13 508,5 tys. zł. Zrealizowane w 2021 r. dopłaty z Funduszu wyniosły 10 438,1 tys. zł i stanowiły 215,1% dopłat udzielonych w 2020 r. (4852,2 tys. zł).

(akta kontroli tom II str. 8, 11, 36, 216)

4.2. Szczegółową kontrolą objęto umowy zawarte z 12 organizatorami przewozów autobusowych na kwotę 8673 tys. zł (64,2%). Ustalono, że:

- wnioski o objęcie dopłatą zostały prawidłowo rozpatrzone. Zawierały dane wymagane art. 24 ust. 6 ustawy o Funduszu oraz dołączono do nich dokumenty potwierdzające dane i informacje ujęte we wniosku;
- umowy z organizatorami przewozów zawierały elementy określone w art. 27 ust. 2 ustawy o Funduszu, z wyjątkiem niewskazania w czterech umowach

częstotliwości połączeń na niektórych liniach komunikacyjnych, a w jednej dodatkowo – długości linii komunikacyjnych;

- dopłata przekazywana była na rachunek bankowy organizatora w terminie dwóch dni od wpływu środków od dysponenta Funduszu. Przed przekazaniem dopłaty w każdym przypadku weryfikowano spełnienie warunków jej otrzymania. W badanej próbie jeden wniosek o dopłatę został złożony po terminie określonym w umowie o dopłatę i zgodnie z art. 14 ust. 5 ustawy o Funduszu wniosek nie został rozpatrzony.

(akta kontroli tom II str. 74-154)

4.3. Informację o zaplanowanej dla województwa lubelskiego kwocie dopłat Wojewoda zamieścił 2 listopada 2021 r. w Biuletynie Informacji Publicznej LUW, tj. niezwłocznie po otrzymaniu tych danych od Ministra Infrastruktury. Termin składania wniosków o objęcie w 2021 r. dopłatą przewozów autobusowych z Funduszu wyznaczono od 4 do 24 listopada 2020 r.

Poza ww. naborem zorganizowano:

- nabór ogłoszony 16 kwietnia 2021 r., z terminem składania wniosków od 19 do 23 kwietnia. Jako podstawę naboru wskazano art. 24 ust 4 ustawy o Funduszu;
- nabór ogłoszony 22 września 2021 r., z terminem składania wniosków od 23 do 29 września. Nabór przeprowadzono na podstawie art. 28 ustawy o Funduszu, poprzedzono go analizą zaangażowania środków przewidzianych dla województwa na 2021 r., sporządzoną na dzień 31 sierpnia 2021 r., której wyniki przekazano dysponentowi Funduszu w formie elektronicznej 7 września 2021 r.

NIK zwraca uwagę, że wprawdzie zorganizowanie dodatkowego naboru w kwietniu 2021 r. zmierzało do optymalizacji wykorzystania środków Funduszu, zapewniając, że środki niewykorzystane w wyniku ogłoszonego pierwszego naboru mogły być przeznaczone na zorganizowanie dodatkowych przewozów, przez co zwiększyła się dostępność obywateli do autobusowego publicznego transportu zbiorowego, to jednak przeprowadzone zostało bez podstawy prawnej. Zgodnie przepisami ustawy o Funduszu, wojewodowie winni zorganizować tylko dwa nabory wniosków, stosując w przypadku pierwszego przepisy wynikające z art. 24 ust. 4 (nabór zorganizowany w listopadzie 2020 r.), a w przypadku drugiego art. 28 tej ustawy (nabór przeprowadzony we wrześniu 2021 r.).

(akta kontroli tom II str. 36-68, 168)

Wnioski za poszczególne okresy rozliczeniowe przekazywano dysponentowi Funduszu zgodnie z porozumieniem zawartym 30 lipca 2019 r. z Ministrem Infrastruktury w sprawie określenia warunków dofinansowania z Funduszu w województwie lubelskim⁴⁸. Środki finansowe wpływały na rachunek bankowy LUW w wysokości określonej we wnioskach, w terminach wynikających z ww. porozumienia, z wyjątkiem czterech przypadków przekazania środków z opóźnieniem jednego i trzech dni. Opóźnienie to nie miało wpływu na terminowość przekazania środków organizatorom wnioskującym o dopłatę w 2021 r.

(akta kontroli tom II str. 78-113)

W LUW prowadzono odrębny rachunek bankowy dla środków Funduszu oraz wyodrębnioną ewidencję księgową zdarzeń związanych z udzielaniem i rozliczaniem dopłat. Nie stwierdzono przypadków wykorzystywania środków Funduszu na cele niezwiązane z dofinansowaniem przewozów autobusowych.

W lutym i marcu 2022 r., po kontroli wykorzystania środków Funduszu, przeprowadzonej przez NIK w jednym ze starostw powiatowych, organizator

⁴⁸ Dalej: porozumienie z 30 lipca 2019 r.

przewozów zwrócił na rachunek bankowy LUW kwotę 1,1 tys. zł z tytułu dopłaty pobranej w zawyżonej wysokości.

(akta kontroli tom II str. 9, 114-154, tom V str. 539-540)

LUW przeprowadził u czterech (tj. 15%) organizatorów przewozów autobusowych kontrole w zakresie określonym w art. 18 ust. 1 ustawy o Funduszu, tj. sposobu i terminowości wykonania zadań, na które udzielono w 2020 r. dopłaty, prawidłowości wyliczenia tej dopłaty i zgodności umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego z wymogami przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym⁴⁹. Kontrolą objęto 11,8% dopłat udzielonych organizatorom. W 2022 r. prowadzono kontrole u czterech organizatorów (tj. 15%) dotyczące wykorzystania ogółem 13,3% środków przekazanych w 2021 r.

W wyniku kontroli przeprowadzonych w 2021 r. w trzech jednostkach stwierdzono nieprawidłowości polegające na przekazywaniu wkładu własnego organizatora na rachunek bankowy wyodrębniony dla środków Funduszu. W jednej z tych jednostek stwierdzono brak mechanizmu weryfikacji danych i informacji zawartych w kalkulacjach deficytu linii komunikacyjnych przedstawianych przez operatora, na podstawie której obliczano wysokość wnioskowanej dopłaty oraz wnioskowanie w 2020 r. o dopłatę do 1 wozokilometra w kwotach wyższych niż wynikało to z zawartych umów (aneksów) z operatorami⁵⁰. Działalność tej jednostki oceniono negatywnie. Realizację zaleceń pokontrolnych monitorowano w ramach weryfikacji rozliczeń i dokumentów źródłowych przedkładanych za kolejne okresy.

Nieprawidłowości stwierdzono również w wyniku przeprowadzonej przez NIK w ww. jednostce kontroli *Wykonanie budżetu państwa w 2021 r.* w zakresie wykorzystania środków z Funduszu. Działalność pozostałych starostw objętych tą kontrolą NIK oceniono pozytywnie.

(akta kontroli tom II str. 9, 155-177, 372, 373)

Sprawozdanie z realizacji zadań, na które udzielone zostało dofinansowanie w 2021 r., Wojewoda przedstawił Ministrowi Infrastruktury w terminie określonym w art. 19 ustawy o Funduszu, zgodnie z wzorem zawartym w zał. nr 2 do porozumienia z 30 lipca 2019 r.

(akta kontroli tom II str. 13-35, 214-217)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności LUW w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W czterech umowach o dopłatę z Funduszu do przewozów autobusowych w 2021 r. (nr 1718, 1720 i 1723 z 15 grudnia 2020 r. oraz 952 z 10 maja 2021 r.) nie wskazano częstotliwości połączeń na liniach komunikacyjnych, a w umowie nr 1718 dodatkowo długości linii komunikacyjnych, wymaganych art. 27 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o Funduszu.

Dyrektor Wydziału Infrastruktury wyjaśniła, że informacje dotyczące częstotliwości połączeń na liniach komunikacyjnych oraz długości linii komunikacyjnych są elementem wniosków o objęcie dopłatą. W większości przypadków częstotliwość kursowania sprowadza się do wskazania przez organizatora ilości kursów na dzień, stąd zapisy te są przenoszone bezpośrednio do umowy. W ww. wnioskach gmin, częstotliwość ta wyrażona jest dłuższym opisem, stąd w umowach użyto sformułowania „o częstotliwości określonej we wniosku”. W jednej z ww. gmin,

⁴⁹ Dz. U. 2021 r. poz. 1371, ze zm.

⁵⁰ Jednostka dokonała zwrotu środków finansowych na rachunek bankowy LUW w wysokości 13,6 tys. zł.

długość linii komunikacyjnej została podana we wniosku w kilku wariantach, dlatego w umowie został użyty podobny zapis, odwołujący się do wniosku o objęcie dopłatą.
(akta kontroli tom II str. 186, 244-283, 341-370)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez Wojewodę zadań w zakresie przyznawania i przekazywania organizatorom przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej dopłat z Funduszu oraz ich rozliczania. Nieujęcie w umowach z organizatorami niektórych wymaganych ustawą elementów nie miało zasadniczego wpływu na ocenę realizacji zadań w tym zakresie.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski i uwagę.

Wnioski

1. Podjęcie działań zmierzających do odzyskania w drodze postępowania egzekucyjnego należności budżetowych z tytułu zwrotu kosztów postępowania przed WKOZM.
2. Przeprowadzenie rzetelnej analizy faktycznych możliwości wydatkowania środków z rezerwy ogólnej przed skierowaniem wniosku o ich uruchomienie.
3. Kwalifikowanie wydatków poniesionych na opłaty rejestracyjne zwiększających wartość zakupionych samochodów w § 606 *Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych*.
4. Zwiększenie nadzoru nad sporządzaniem sprawozdań Rb-N przez podległe jednostki.
5. Zawieranie w umowach o dopłatę z Funduszu danych dotyczących częstotliwości połączeń na liniach komunikacyjnych oraz długości linii komunikacyjnych.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że funkcjonujący w BOKiBU system kontroli zarządczej był niewystarczający. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczące sporządzenia sprawozdania Rb-N za IV kwartał 2021 r., skutkujące wydaniem negatywnej opinii o tym sprawozdaniu, a także ujęcie wydatków, niezgodnie z obowiązującą Polityką rachunkowości, co miało wpływ na dane wykazane w sprawozdaniu Rb-28, wskazują na konieczność wzmocnienia tej kontroli i zapewnienia adekwatnych mechanizmów kontroli zarządczej umożliwiających wykrywanie błędów w księgach rachunkowych i w sprawozdaniach.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁵¹ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

⁵¹ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwagi
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 15 kwietnia 2022 r.

Kontrolerzy:

Barbara Koszałka
Doradca ekonomiczny

p.o. Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Szempruch

.....
Podpis

.....
Podpis

Szczepan Olejnik
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

Paweł Szafran
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis